

AKADEMIE MÚZICKÝCH UMĚNÍ V PRAZE

Hudební a taneční fakulta

Hudební katedra

Skladby pro hoboj věnované a napsané pro Viléma Veverku

Diplomová práce

Autor: BcA. Klára Vavřínová

Studijní obor: Hudební umění – hoboj

Vedoucí práce: MgA. Jana Brožková

Oponent práce: MgA. Liběna Séquardtová, prof. Mgr. Radomír Pivoda

Datum obhajoby: 7. 9. 2021

Přidělovaný akademický titul: MgA.

Praha

2021

ACADEMY OF PERFORMING ARTS IN PRAGUE

Music and dance faculty

Art of music

The compositions for oboe written and given for Vilém Veverka

MASTER'S THESIS

Author: BcA. Klára Vavřínová

Study: Art of music oboe

Thesis Supervisor: MgA. Jana Brožková

Thesis Opponent: MgA. Liběna Séquardtová, prof. Mgr. Radomír Pivoda

Date of thesis defense: 7. 9. 2021

Academic title granted: MgA.

Prague

2021

Prohlášení

Prohlašuji, že jsem tuto diplomovou práci vypracovala pod vedením vedoucího závěrečné práce samostatně a uvedla jsem všechny použité prameny a literaturu.

V Praze 30. 6. 2021

.....

Klára Vavřínová

Poděkování

Ráda bych poděkovala MgA. Janě Brožkové za odborné rady a připomínky k této diplomové práci, ale také za její trpělivost při mém studiu. Velké díky patří Vilému Veverkovi, který mě motivoval v mnoha směrech, nejen ve výběru tématu této diplomové práce. Také musím poděkovat všem autorům, kteří byli ochotni se se mnou sejit a odpovědět na mé otázky. Díky patří také všem, kteří mi s tvorbou diplomové práce pomáhali.

Anotace

VAVŘÍNOVÁ, Klára. *Skladby pro hoboj věnované a napsané pro Viléma Veverku*. Praha: Akademie múzických umění, 2021. 63 s. Diplomová závěrečná práce.

Tato diplomová práce se zaměřuje na díla, která byla napsána pro Viléma Veverku. Představuje cestu Viléma Veverky k hoboji, jeho životopis a vytváří zároveň přehled skladeb českých autorů, kteří pro Viléma Veverku komponují. Těmito autory jsou: Martin Hybler, Marek Kopelent, Pavel Zemek Novák, Lukáš Sommer, Jiří Gemrot, Zdeněk Merta. Práce také obsahuje krátké životopisy všech uvedených autorů a část jejich tvorby. Cílem této práce je zmapovat díla pro hoboj od českých autorů, která jsou věnována Vilému Veverkovi.

Klíčová slova: hoboj, Vilém Veverka, Martin Hybler, Marek Kopelent, Pavel Zemek Novák, Lukáš Sommer, Jiří Gemrot, Zdeněk Merta

Annotation

VAVŘÍNOVÁ, Klára. *The compositions for oboe written and given for Vilém Veverka*
Prague: The Academy of performing arts in Prague, 2021. 63 pp. Diploma Degree
Thesis.

This thesis focuses on musical works written for Vilém Veverka. It presents Vilém Veverka's path to the oboe, his biography and at the same time creates an overview of Czech composers who compose for Vilém Veverka. These authors are Martin Hybler, Marek Kopelent, Pavel Zemek Novák, Lukáš Sommer, Jiří Gemrot, Zdeněk Merta. The thesis also contains short biographies of all these authors and parts of their musical works. The aim of this thesis is to map the musical works for oboe by Czech authors that are composed especially for Vilém Veverka.

Keywords: oboe, Vilém Veverka, Martin Hybler, Marek Kopelent, Pavel Zemek Novák, Lukáš Sommer, Jiří Gemrot, Zdeněk Merta

Obsah

Úvod.....	8
1 Život Viléma Veverky.....	10
2 Vliv Viléma Veverky na současnou tvorbu českých skladatelů	15
3 Martin Hybler.....	17
3.1 Tvorba Martina Hyblera pro hoboj	20
4 Marek Kopelent.....	34
4.1 Tvorba Marka Kopelenta pro hoboj	36
5 Pavel Zemek Novák	38
5.1 Tvorba Pavla zemka Nováka pro hoboj	39
6 Lukáš Sommer	40
6.1 Tvorba Lukáše Sommera pro hoboj	42
7 Jiří Gemrot	45
7.1 Tvorba Jiřího Gemrota pro hoboj.....	47
8 Zdeněk Merta	50
8.1 Tvorba Zdeňka Merty pro hoboj	52
9 Pavel Trojan	56
Závěr	57
Seznam použité literatury.....	59
Přílohy	

Úvod

Zvolit si správné téma diplomové práce může být pro studenta oříškem. Já sama jsem o tématu dlouho přemýšlela, a nakonec se rozhodla pro téma, které doposud nebylo zpracováno. Impulzů, zabývat se skladbami pro hoboj věnovanými a napsanými pro Viléma Veverku, bylo hned několik. Tím stěžejním byla v tomto ohledu má několikanásobná účast na letních kurzech Třeboňská letní setkávání, kde učí Vilém Veverka. Tyto kurzy jsou pro mě vždy obohacující, protože přináší jiný způsob práce než běžná výuka. Vilém Veverka na kurzech požaduje od účastníků vždy maximální výkon. Dokáže dobře analyzovat, kam se daný účastník může posunout. Souhlasím s výrokem hoboistky Moniky Dědičové z dokumentu *Můj pokus o mistrovský opus*, který se vysílal na ČT art: „*No jo, když ty to z nás umíš vymáčknout.*“¹ Dle mého názoru jde o výstižný popis Vilémovy práce se studenty na kurzech. Naše další osobní setkání proběhlo při mém bakalářském studiu na Janáčkově akademii múzických umění v Brně, kde jsem měla možnost a čest hrát s Vilémem Veverkou ve Filharmonii Brno. Na jeho koncertech jsem byla několikrát přítomna také jako posluchačka. Pamatuji si, že po koncertě v Brně s uskupením Ensemble Opera Diversa, kde hrál Vilém Veverka *Koncert pro hoboj a komorní orchestr*, mi říkal: „*No, Klárko, a tak to bys mohla hrát taky.*“ To jsem si vzala k srdci a zařadila tento nádherný *Koncert pro hoboj a komorní orchestr* od Jana Nováka na svůj magisterský koncert s klavírním doprovodem.

Další inspirací k tomuto tématu je Veverkova snaha zpopularizovat hoboj, což vnímám jako důležité. Vilém Veverka se zabývá i sólovou interpretací soudobé hobojoyé hudby a usiluje o její častější zařazení na programy koncertů. „*Hoboj jako sólový nástroj má stejný potenciál jako klavír nebo housle, i když housle a klavír, už z historického hlediska jsou, více zprofanovanější, ale není důvod nemít podobný cíl a podobnou vizi. Když nebudu mít nějaké maximální cíle, tak bez toho ustrnu, a to už je pak konec.*“²

Určitě se Vilémovi nedá odepřít jeho snaha o vznik nových skladeb pro hoboj. Hobojové skladby pro něj napsali skladatelé čeští i zahraniční. Tato práce se však

¹ Můj pokus o mistrovský opus: Vilém Veverka versus Suita pro hoboj a klavír Pavla Haase. *Ceskatelevize.cz* [online]. Česká televize: ČT art, 2016, 23. 11.2016 [cit. 2021-5-20]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10809650686-muj-pokus-o-mistrovsky-opus/415234100021003-vilem-veverka-versus-suita-pro-hoboj-a-klavir-pavla-haase>

² *Aktuálně.cz DTVV: Veverka: V covidu neplatí, že pracovní člověk ob stojí, bez kontroverze není život* [online]. 19. 12.2020 [cit. 2021-6-3]. Dostupné z: <https://video.aktualne.cz/dtvv/veverka-v-covidu-neplati-ze-pracovity-clovek-obstoi-bez-kon/r~3d6b3b80416d11eb842f0cc47ab5f122/>

zaměřuje na skladby napsané českými skladateli. Často slýchávám velké kritiky na současnou tvorbu nejen našich českých skladatelů, ale i zahraničních. Myslím si, že současná tvorba je značně nepochopená. Z historického hlediska lidé poslouchali převážně hudbu vznikající v jejich době. Dneska ovšem tento trend kvůli velkému množství hudby a stylů neplatí jako dříve. Možná se poslouchá hudba populárních žánrů a její novinky jsou žádané, ale u klasické hudby je to spíše naopak. Přitom mnohé skladby jsou reflexí našich zrychlených, chaotických, a ne vždy úplně pochopitelných životů. Tady si pokaždé kladu otázku: Proč nechceme slyšet hudbu, kterou nám přináší naše doba? Nejsme snad spokojeni s našimi styly života?

Mezi české skladatele, kteří vytvořili pro Viléma Veverku koncertní skladbu, patří Martin Hybler a Lukáš Sommer, kteří jsou vrstevníci Viléma Veverky. Ze starší generace to je Marek Kopelent, Pavel Zemek Novák, Zdeněk Merta a Jiří Gemrot. Tito skladatelé už nejsou úzce zaměřeni pouze na klasickou hudbu, ale tvoří často i hudbu k scénické tvorbě, filmu, upravují populární hudbu a vytvářejí různé aranže. Takové žánrové propojení vzniklo i na novém CD Viléma Veverky pojmenovaném Next Horizon, kde vedle skladeb od Johana Sebastiana Bacha najdeme písně Mariána Vargy či rockové skupiny Led Zeppelin.

Předkládaná práce je rozdělena do devíti hlavních kapitol. První se zabývá životem Viléma Veverky. Ten je napsán chronologicky a je doplněn slovy Viléma Veverky a jeho maminky Jarmily Tauerové. Informace k životopisu jsem získala především při osobním setkání a z různých televizních rozhovorů. Právě doplnění životních etap slovy autora a jeho maminky považuji za přednost této práce. Druhá kapitola představuje Vilémův vliv na současnou tvorbu českých skladatelů. V kapitole zmiňuji, jaký si dal Vilém Veverka cíl ve své profesi hoboisty, kým se nechal inspirovat a Vilémovu propagaci hoboje. Zbytek práce je věnován českým autorům, kteří doposud napsali a věnovali skladby Vilému Veverkovi. Autoři jsou seřazeni vzestupně, podle stáří skladeb věnovaných Vilému Veverkovi v pořadí: Martin Hybler, Marek Kopelent, Pavel Zemek Novák, Lukáš Sommer, Jiří Gemrot, Zdeněk Merta a Pavel Trojan.

Práce přináší ucelený přehled o tvorbě věnované Vilému Veverkovy.

1 Život Viléma Veverky

Přední český hoboista, jeden z nejuznávanějších hoboistů na světě, světově proslulý hoboista, jeden z nejrespektovanějších a nejvýznamnějších českých hoboistů, vynikající hoboista. Všechny tyto přívlastky a mnohé další můžeme o Vilémovi najít v úvodech mnoha rozhovorů, v programech koncertů či na přebalech desek. Nyní se ale vraťme na začátek Vilémovy cesty.

Vilém Veverka se narodil v Praze 5. února 1978 v Praze, kde stále žije. Vyrůstal v uměleckém prostředí. Maminka Jarmila Tauerová³ byla hudební pedagožkou, publicistkou a muzejní pracovnící. Vilém Veverka o ní říká: „*máma je hudební vědec*.“⁴ Otec Rudolf Veverka se umění profesionálně nevěnoval, ale měl velmi blízko k umění výtvarnému. Především k fotografii, a to i díky svému otci, který přímo výtvarné umění vystudoval. Vilémův dědeček si sice nakonec vybral studium výtvarného umění, ale rozhodoval se taktéž pro studium violoncella na konzervatoři. Vilémova babička z druhé strany rodiny byla zpěvačka. A tak by se dalo říci, že Vilém společně se svou sestrou Annou Veverkovou, která je houslistka a hraje v Symfonickém orchestru Českého rozhlasu, podědili svá hudební nadání po prarodičích.

Vilém nebyl zázračné dítě, a jak sám říká „*jako dítě jsem se nevěnoval vlastně ničemu pořádně*.“⁵ Oproti svým spolužákům na konzervatoři ale pocítoval obrovský náskok v dějinách hudby. Hlavně díky mamince a její profesi znal už dávno všechna jména a skvěle se v dějinách a celkově hudebním světě orientoval a orientuje dodnes. V šesti letech začínal hrát v základní umělecké škole na sopránovou zobcovou flétnu, ostatně jako většina budoucích hoboistů. Pro následné pokračování ve studiu mu maminka vybrala hobo, ale nebyla to jednoznačná volba, jelikož ve hře bylo také violoncello, na které hrál Vilémův dědeček. Maminka také uvažovala o klavíru, na něhož Vilém ze začátku hrál, ale připadal jí prý příliš líný s nedostatkem jemné motoriky. Po těchto úvahách výběr cílil k dechovým nástrojům.⁶ Maminka se intuitivně

³ Tauerová, Jarmila PhDr. (roz. Veverková), nar. 1950; působila v Národním muzeu, res. v Českém muzeu hudby a posléze byla ředitelkou Muzea Antonína Dvořáka v Praze (1996-2011); pedagožka na Konzervatoři Jana Deyla v Praze, (1987-2008) učila dějiny hudby na pražské konzervatoři; v současné době místopředsedkyní Společnosti Antonína Dvořáka

⁴ Světově uznávaný hoboista Vilém Veverka: Snoubí se ve mně negativní vlastnosti mých rodičů... *Youtube.com* [online]. Regionální televize, 2020 [cit. 2021-5-20]. Dostupné z: https://youtu.be/y1ZZJtV0k_o

⁵ Tamtéž

⁶ Můj pokus o mistrovský opus: Vilém Veverka versus Suita pro hobo a klavír Pavla Haase. *Ceskatelevize.cz* [online]. Česká televize: ČT art, 2016, 23. 11. 2016 [cit. 2021-5-20]. Dostupné z:

rozhodla pro hoboj, a to i díky přátelství s pozdějším Vilémovým profesorem na konzervatoři Františkem Xaverem Thuri.⁷

Vilém začal hrát na hoboj od dvanácti let a jeho prvním učitelem se stal Vladislav Hanuš. To ještě zdaleka netušil, co hra na hoboj obnáší a jaká jsou jeho specifika, ačkoli jim František Xaver Thuri tento nástroj rozmlouval ještě před začátkem studia. „*Ale my jsme nedbali, my jsme byli tak umanutý na ten hoboj a furt jsme poslouchali krásná hoboiová sóla. Tak jsme se opájeli. Natož František říkal, že to je řehole, což měl pravdu, a tak říkal, ať to tedy Vilém zkusí. A dojednal mu pana učitele Hanuše. Což, byl zlatý člověk.*“⁸ Po studiu na Základní umělecké škole Šimáčkova Vilém pokračoval v letech 1992–1998 ve studiu na Pražské konzervatoři ve třídě profesora Františka Xavera Thuriho. Během těchto let na konzervatoři se Vilémův pohled na kariéru profesionálního hudebníka začal více formovat a získávat na vážnosti a začínal naplňovat své ambice. Po nepřijetí na Hudební akademii múzických umění v Praze byl nucen nastoupit vojenskou službu v období let 1998–1999.

Vysokoškolská studia zahájil v roce 1999 jako jeden z prvních žáků u magistry Liběny Séquardtové⁹ na Hudební akademii múzických umění v Praze. Během studia na HAMU byl i pozitivně ovlivňován kritikou profesora Jiřího Mihuleho, což ho stále posouvalo v práci kupředu. Ve své závěrečné diplomové práci z roku 2004 „*Technika hry na hoboj se zaměřením na novodobé techniky, aneb, Nové zvukové možnosti hoboje*“ vyjádřil svůj vděk celé hudební fakultě HAMU a Katedře dechových nástrojů za možnost osobního růstu.¹⁰ Současně se studiem na HAMU studoval hoboj v letech 2000–2006 v Berlíně na Hochschule für Musik Hanns Eisler ve třídě Dominika Wollenwebera,¹¹ opět jako jeden z jeho prvních žáků. Studium v Berlíně bylo dle jeho slov tím stěžejním v jeho nastávající kariéře. Během studií se zúčastnil mnoha hudebních kurzů a masterclassů u světově uznávaných a špičkových hobojistů jako je

<https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10809650686-muj-pokus-o-mistrovsky-opus/415234100021003-vilem-veverka-versus-suita-pro-hoboj-a-klavir-pavla-haase>

⁷ Thuri, František Xaver (1939-2019); český hudební skladatel, cembalista, varhaník, hoboista, hudební vědec, pedagog. Byl rytířem katolického Řádu svatého Lazara.

⁸ Osobní rozhovor s Jarmilou Tauerovou z 2. 6. 2021 v Praze, archiv autorky

⁹ Séquardtová, Liběna MgA. (1960); česká hoboistka; od roku 1985 sólohoboistka Symfonického orchestru hl. m. Prahy FOK; od roku 1999 vyučuje na Hudební fakultě HAMU

¹⁰ VEVERKA, Vilém. *Technika hry na hoboj se zaměřením na novodobé techniky, aneb, Nové zvukové možnosti hoboje*. Praha, 2004 (obhájeno). 41 s.

¹¹ Wollenweber, Dominik (1967), hlavní hráč na anglický lesní roh v Berlínské filharmonii, profesor v Berlíně

Jean-Louis Capezzali,¹² Albrecht Mayer,¹³ Hansjörg Schellenberger,¹⁴ Maurice Bourgue¹⁵ či Heinz Holliger.¹⁶

Vzpomínky Jakuba Hrůši na společná studia s Vilémem Veverkou: *„Vzpomínám na spolupráci s kolegou a kamarádem, hoboistou Vilémem Veverkou velmi rád. Poprvé jsme se setkali (aspoň tak, že jsme si jeden druhého uvědomili) v prvním ročníku na Hudební fakultě Akademie múzických umění (bylo to v roce 1999), přesně určeno na první přednášce z filozofie. Není žádným tajemstvím, že dějiny filozofie a podobné předměty, jež se zdají primárně nesouviset s hlavními hudebními obory, nejsou mezi posluchači HAMU zrovna prožívány. První přednáška se odehrála za plné posluchárny, další už byly navštíveny velmi řídce. Vilém, jako osobnost, která nikdy nezapomene dát v kolektivu o sobě spíše dříve než později jasně vědět, se začal hned zkraje lekce velmi zvědavě a zároveň s provokujícím nádechem přednášejícího docenta na všechno možné tázat, všechno, na co bylo možno přijít, zvídat. V žádném případě jsem se mu v tom nemohl ani nechtěl rovnat, ale občas jsem se ptal na rozdíl od ostatních též. Tak se mezi námi maně vytvořilo jakési zvláštní a symbolické pouto „vyčnívajících“, které nás více či méně provázelo i později během dalších pěti let studií.“¹⁷*

Mezi první Vilémovy soutěžní úspěchy řadíme 1. cenu v národním kole a 2. cenu v mezinárodním kole rozhlasové soutěže Concertino Praga v roce 1995. V roce 1997 vyhrál soutěž konzervatoří v Ostravě. Poslední soutěžní vítězství získal na jedné z nejprestižnějších hobojoyých soutěží Sony Music Foundation v Tokiu roku 2003.

Během účinkování v Gustav Mahler Jugend Orchester se Vilém seznámil se svým budoucím berlínským profesorem Dominikem Wollenweberem. Sám Vilém toto účinkování hodnotí slovy: *„Zásadním impulsem v uměleckém rozvoji však bylo*

¹² Capezzali, Jean-Louis (1959); je francouzský klasický hoboista; V roce 1979, ve věku dvaceti, byl jmenován prvním sólovým hoboistou koncertů Lamoureux . V roce 1984 mu byl udělen první sólový hoboje v orchestru Philharmonique de Radio France. Je také držitelem cen mezinárodních soutěží v Ženevě (1982) a v Praze (1986).

¹³ Mayer, Albrecht (1965); je německý hoboista; hlavní 1. hoboista Berlínské filharmonie je mezinárodně známý jako sólista a komorní hudebník a vytvořil několik nahrávek.

¹⁴ Schellenberger, Hansjörg (1948); německý hoboista a dirigent

¹⁵ Vzpomínka paní Tauerové: *„No ten Bourgue, byl neobyčejně tvrdý. Vilém, když byl u něj na kurzech, tak vyprávěl, jak někteří hoboisté u něj brečeli. On byl takový prchlivý, chodil vždycky po obědě se psem na procházku a poslouchal za dveřmi, pak vtrhl dovnitř a vynadal nějakému hoboistovi a zase odešel.“*

¹⁶ Holliger, Heinz Robert (1939); švýcarský hoboista, skladatel a dirigent

¹⁷ Osobní korespondence s Jakubem Hrůšou z 3. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

účinkování v Gustav Mahler Jugend Orchester. ⁴⁸ V tomto orchestru hrál Vilém Veverka v roce 1998 a po vojenské službě se tam v roce 2000 na dva roky ještě vrátil. Ve stejném roce úspěšně splnil, jako student, konkurz do Berlínské filharmonie. Během působení v tomto tělese se podílel také na komorních projektech. Zpětně tuto zkušenost hodnotí Vilém jako úspěch, kterého si velmi cení. V orchestru byl od září roku 2003 do září 2005. Vilémovo orchestrální směřování pokračovalo v Brněnské filharmonii, kde byl již stálým členem od roku 2007 do roku 2017.

Vilém aktivně působí také jako sólista u nás i v zahraničí a vystoupil i na různých kontinentech s řadou orchestrů, k nimž patří zejména PKF – Prague Philharmonia, Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK, Symfonický orchestr Českého rozhlasu, Filharmonie Brno nebo Tokyo Filharmonic, Vancouver Symphony Orchestra, Bayerisches Kammerorchester, Münchener Kammerorchester, Slovenská filharmonie, Filharmonie Krakov a další.

Vedle sólové kariéry se Vilém profiluje jako komorní hráč. Nejstarším komorním souborem, který Vilém založil v roce 2007 je PhilHarmonia Octet. Od roku 2011 společně se členy Berlínské filharmonie založil Ensemble Berlin-Prag.¹⁹ S Ensemble Berlin-Prag realizoval první souborné provedení Triových sonát Jana Dismase Zelenky. Novým komorním tělesem je Vilém Veverka Trio a Ultimate W Band. „*Od roku 2020 jsme potřebovali udělat finančně méně náročný projekt k tomu našemu Crossoveru, a tak vzniklo VV – Vilém Veverka trio.*“²⁰ Významné komorní uskupení je taktéž duo s Kateřinou Englichovou, naší přední harfistkou. Společně hrají již od roku 2005 a uskutečnili taktéž mnoho významných premiér předních světových autorů, jako např. W. Lutoslawski, F. Martin, A. Schnittke, I. Yun, J. Hanuš, kteří také komponují skladby pro hoboje a harfu. Společně natáčejí i desky a Kateřina Englichová tuto spolupráci ohodnotila slovy: „*Koho jiného si vybrat pro tuto kombinaci nástrojů než Viléma, protože to je báječný hráč a s ním se zdá být všechno mnohem lehčí.*“²¹ V klavírní spolupráci koncertuje a nahrává s předními českými klavíristy jako je Martin Kasík, Daniel Wiesner, Ivo Kahánek a v cembalové spolupráci s Barbarou Mariou Willi.

¹⁸ *Vilém Veverka* [online]. [cit. 2021-5-31]. Dostupné z: <http://vilemveverka.cz/biografie/>

¹⁹ <http://www.ensemble-berlin-prag.com/>

²⁰ Osobní rozhovor s Vilémem Veverkou z 26. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.

²¹ *YouTube: Kateřina Englichová & Vilém Veverka - Impressions: Ravel, Debussy, Sluka* [online]. 11. 4. 2017 [cit. 2021-6-5]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=fhribu2o-84&t=87s>

Vilém je aktivní i v pedagogické činnosti. Dalo by se říci, že jen nárazově, ale možná o to je pak jeho výuka intenzivnější. Přednáší opakovaně v zahraničí, například v Londýně, Berlíně, Krakově, Katovicích. Třeboňská letní setkávání jsou pro Viléma Veverku od roku 2012 už každoroční tradicí, kdy se s ním mohou hobojisté potkat jako s pedagogem hoboje. Kurzy se za ty roky postupně mění a i studenti se začínají sjíždět nejenom z České republiky, ale i ze zahraničí. Věkové rozdíly bývají též výraznější, účastní se žáci ZUŠ, studenti konzervatoří, vysokých škol. Během celého týdne Vilém pracuje se studenty velmi intenzivně a snaží se z nich dostat maximum. Jak sám všem říká, má pocit, že se studenti šetří. Podle mých zkušeností je k většině dost přímočarý, upřímný a snaží se předat budoucím hobojistům pohled tvrdé reality muzikanta.

2 Vliv Viléma Veverky na současnou tvorbu českých skladatelů

Vilémův vliv na současnou tvorbu českých skladatelů je opravdu velký. Mezi hoboisty má v současné době od našich autorů nejvíce jemu věnovaných skladeb a u většiny z nich přispěl při jejich vzniku svou invencí.

Ani dnes není úplně běžné na našich školách používání a praktická výuka soudobých technik ve hře na hoboj, jako je například flažolet, bisbigliando, dvojitý flažolet, frulato, alternativní hmaty, tremolo, mikrointerval, vícezvuk, nepřetržitý dech a další. S nějakou ze jmenovaných technik se student za své studium určitě setká, ale myslím, že se nedá mluvit o běžném a bezproblémovém zvládnutí všech technik. Soudobé koncerty, které si v následujících kapitolách přiblížíme, jsou založeny na novodobých technikách hry a pro hráče je jejich ovládnutí bezpodmínečně nutnou součástí.

Vilém Veverka si už během studií za svůj cíl dal tento směr nové hudby u nás posunout a vyrovnat se ostatním státům Evropy. Dalším cílem bylo provést české premiéry významných skladeb. V tomto směru se inspiroval v hoboistovi Heinzu Holligerovi,²² který měl ve své podstatě štěstí, protože se potkal se skladateli, kteří pro něj chtěli skládat. Mezi tyto skladatele patří: L. Berio, E. Carter, B. Ferneyhough, H. W. Henze, K. Huber, E. Krenek, G. Ligeti, W. Lutoslawski, K. Penderecki, K. Stockhausen a T. Takemitsu. U nás tyto snahy, psát pro konkrétního hoboistu, též byly. Ve dvacátém století například u hoboisty Jiřího Tancibudky,²³ pro kterého napsal *Koncert pro hoboj a malý orchestr* Bohuslav Martinů. Jiří Tancibudek po válce ovšem emigroval do Austrálie a už tam zůstal. Určitě tímto směrem mířil i profesor František Hanták,²⁴ který

²² Holliger, Heinz (1939); švýcarský skladatel, hoboista, klavírista, dirigent

²³ Tancibudek, Jiří (1921-2004); byl v Česku narozený australský hoboista, dirigent a učitel s velkou reputací ve své adoptivní zemi i jinde; v roce 1944 se stal hoboistou orchestru Národního divadla. V roce 1945 byl jmenován hlavním hoboem České filharmonie (pod vedením Rafaela Kubelíka) a Českého komorního orchestru (pod vedením Václava Talicha). V roce 1953 se stal Principal Oboe ve Viktoriánském symfonickém orchestru, kde působil 11 let. V letech 1973 až 1985 působil jako dirigent komorního orchestru University of Adelaide.

²⁴ Hanták, František (1910-1990); byl český hoboista a hudební pedagog; Intenzivně se věnoval i komorní hudbě: v letech 1936–46 a 1950–55 spolupracoval s Českým nonetem, od roku 1959 byl členem Českého dechového kvinteta filharmoniků a v letech 1951–59 členem souboru Ars rediviva. Vynikl v klasickému hobojevém repertoáru (zejména jako interpret koncertu Františka Kramáře), ale také Josefa Haydna, Domenica Cimarosy, Georga Friedricha Händela, Wolfganga Amadea Mozarta a dalších). Premiéroval (a inspiroval) také řadu skladeb moderních autorů. S komorními soubory

ve své době inspiroval a premiéroval řadu soudobých skladeb pro hoboj. Dalším významným českým hobojistou, který se zasloužil u nás o sólovou a komorní hru nejen soudobých skladeb, je pan profesor Jiří Mihule.²⁵ Sólově taktéž působil u nás i v zahraničí Jan Adamus,²⁶ který premiéroval *Concertino pro hoboj a malý orchestr* Jana Klusáka²⁷ a je zakladatelem a zároveň členem Adamusova tria. Naši současní hoboisté předních orchestrů taktéž vystupují sólově a hrají koncerty s doprovodem orchestru.

Co se týče vzniku nových skladeb i snahy dostat hoboj na příčku sólového nástroje a více do popředí, můžeme říci, že se tento záměr do značné míry Vilémovi určitě povedl. To ostatně mohou vidět i lidé, kteří nejsou úplnými fanoušky klasické hudby a primárně ji nevyhledávají, a to v různých televizních pořadech. Příkladem může být na programu ČT art dokument *Pokus o mistrovský opus - Vilém Veverka versus Suita pro hoboj a klavír Pavla Haase*, taktéž se objevil v pořadech *Sama doma*, *Dobré ráno*, *Všechnopárty* Karla Šípa a v mnohých rozhovorech v regionálních televizích. Určitě se ke jménu Vilém Veverka dostanou také čtenáři novin *Mladá fronta DNES*, *Právo*, a i časopisů jako je například *Glanc* a další.

koncertoval v zemích Evropy a Asie. Jako jeden z prvních českých hudebních pedagogů byl jmenován profesorem nově založené HAMU (1946–79)

²⁵ Mihule, Jiří (1937); český hoboista a hudební pedagog; Ještě v době studií byl prvním hoboistou Symfonického orchestru hl. města Prahy FOK. V r. 1959 se stal laureátem hobojevé soutěže Pražského jara. V r. 1961 byl pozván dirigentem Karlem Ančerlem ke konkurzu do České filharmonie, v jejímž orchestru pak působil 43 let (do r. 1993 jako sólohoboista a vedoucí hobojevé skupiny). Od počátku se také věnoval sólové a komorní hře. Spolupracoval zejména s Pražským komorním orchestrem, Harmonií českých filharmonií a od šedesátých let se souborem *Ars rediviva*. S těmito hudebními tělesy realizoval řadu významných nahrávek. Je porotcem prestižních mezinárodních soutěží a docentem interpretačních kurzů. Od roku 1981 vyučuje na Akademii múzických umění (v roce 1991 se stal docentem a v roce 1998 profesorem její Hudební fakulty). K jeho žákům patří například Jana Brožková, Liběna Séquardtová, Z. Müller, A. Červenková, D. Wichterlová a mnozí další.

²⁶ Adamus, Jan (1951); český hoboista; Získal první cenu v soutěži Pražského jara v oboru hoboj (1977). Od roku 1978 je umělcem ve svobodném povolání. V roce 1985 bylo založeno Adamusovo trio ve složení: Jan Adamus - hoboj, Jitka Adamusová - housle, Květa Novotná - klavír. Jeho velký talent spojený se schopností tvrdě pracovat a překonávat překážky vyústil ve velmi úspěšnou kariéru hudebníka.

²⁷ Klusák, Jan; původním jménem Jan Filip Porges (1934); je český hudební skladatel.

3 Martin Hybler

Skladatel, aranžér, dirigent, klavírista, sbormistr a pedagog MgA. Martin Hybler, Ph.D. se narodil 24. 2. 1977 v Turnově, kde žije dodnes.

Martin Hybler jako malý docházel do lidové školy umění na housle, u kterých vydržel pouze dva roky, jelikož ho tento nástroj nebavil a raději byl s kamarády venku.²⁸ Poté následovala léta, kdy si jen tak sám doma hrával a skládal písničky na kytaru společně s bratrem. „*Bratr Michael mi psal takové drobné textíky jednoduché.*“²⁹ Martinův dědeček byl především bankovním úředníkem, ale vedle toho také učil klavír. To mělo pro Martina velké výhody. Dědeček mu dával od jeho jedenácti let každý den hodiny klavíru. Martin vzpomíná, že byl na něj dědeček velmi přísný. Dědečkovi později věnoval skladbu *Vzdušný palác op. 28*,³⁰ která je o opuštění lidského těla a stoupání duše, která se rozplyne do jiného prostoru, v takzvaném časoprostoru. Během krátké doby studia klavíru u dědečka byl Martin připraven na přijímací zkoušky na konzervatoř. Před přijímačkami dojížděl Martin do Prahy k panu Jiřímu Radovi,³¹ u kterého se vzdělával po stránce hudebně teoretické. Z těchto znalostí Martin čerpal ještě v prvním ročníku na konzervatoři, kdy mu mnohé učivo bylo už známé. Protože Martinovi skládání připadalo jako poněkud intimní záležitost, tak své složené skladbičky před dědečkem zatajoval. Cesty za panem Radou ho ale nakonec nasměrovali ke studiu skladby.³²

Původně měl být Martinovým hlavním studijním oborem na konzervatoři zpěv a klavír ho měl pouze doplňovat. Nakonec začal na Pražské konzervatoři studovat obor skladba u profesora Bohuslava Řehoře,³³ který ukončil v roce 1999. Ve třetím ročníku začal Martin studovat i obor dirigování u Miroslava Košlera³⁴ a Miriam Němcové.³⁵

²⁸ Osobní rozhovor s Martinem Hyblerem z 27. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.

²⁹ *Martin Hybler: Telefonotéka* [online]. 21. 1. 2016 [cit. 2021-5-22]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/martin-hybler-skladatel-5017602>

³⁰ *Vzdušný palác, op. 28*, pro velký symfonický orchestr, durata 18 min., 2006. *Premiéra 27. 3. 2007 Dvořákova síň Rudolfiny, Pražské premiéry, Filharmonie Hradec Králové, dirigent – Andreas Sebastian Weiser*. Obsazení: fl. I, II, III (muta fl. picc.), ob. I, II, cor. ing., cl. I, II, cl. b., fg. I, II, III, cor. I–IV, tr. I, II, tr. I–IV, trbni I, II, III, tb., Percussioni (5 hráčů): timp., tam-t., ptti. sosp. 1–3, ptti a due, gr. cassa, vibr., crotal., campane, arpa, celesta, archi

³¹ Rada, Jiří (1930-1998); český skladatel, violoncellista, dirigent, ředitel ZUŠ Klementa Slavického, Kadaň

³² *Martin Hybler: Telefonotéka* [online]. 21. 1. 2016 [cit. 2021-5-22]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/martin-hybler-skladatel-5017602>

³³ Řehoř, Bohuslav (1938); český hudební skladatel a pedagog

³⁴ Košler, Miroslav (1931); sbormistr, dirigent, pedagog

Mezi lety 1999–2009 byl Martin Hybler studentem kompozice ve třídě Václava Reidlbaucha na Akademii múzických umění v Praze. Doktorandské studium absolvoval ve třídě Václava Kurze. Svá studia obohacoval letními mezinárodními kurzy ISA v rakouském Mürzzuschlagu. Zúčastnil se také stáže na Hochschule für Musik und Theater v Hamburku. Své studium na HAMU úspěšně ukončil roku 2009 teoretickou disertační prací o orchestraci s názvem *Dechové nástroje moderního symfonického orchestru*,³⁶ která vyšla roku 2008 knižně v nakladatelství Triga. Hyblerovou druhou knižní publikací je sborník studií, který má tři svazky s názvem *Orchestrace jako otevřený proces*.³⁷

Tvorba Martina Hyblera čítá mnoho opusů současné hudby, ať už se jedná o díla pro sólové nástroje, komorní soubory či velká symfonická díla. Hojně zastoupení, a to už přes dvě desítky děl, mají u Martina Hyblera komorní skladby. Určitě stojí za zmínku dvě skladby s obsazením hoboje, a to dechové okteto *Zatmění mysli op. 18*³⁸ a *KlonOktet op. 36*.³⁹

Martin převážně působí ve svém rodném městě Turnově, kde vyučuje na částečný úvazek v základní umělecké škole klavír a deset let vedl studentský sbor Carmina, pro který i skládal a upravoval písně. Jeden z velkých cyklů *Naši krásní andělé op. 35*⁴⁰ je úprava starých i nových vánočních písní přímo od Martina Hyblera. Tato skladba byla už několikrát provedena sborem Carmina a i Turnovským orchestrálním sdružením, které též Martin Hybler vede. Vánoční písně patří u Hyblera

³⁵ Němcová, Miriam (1961); dirigentka, pedagožka

³⁶ Dechové nástroje moderního symfonického orchestru (se zřetelem k jejich novým technickým možnostem), disertační práce, HAMU 2008, 183 str. Vydala TRIGA 2008, ISBN 978-80-904266-6-5. <https://knihy.heureka.cz/dechove-nastroje-moderniho-symfonickeho-orchestru-martin-hybler/>

³⁷ Orchestrace jako otevřený proces (sborník studií) tři svazky. Část II. svazku, *Dechové nástroje moderního symfonického orchestru*. Vydala TRIGA 2009, ISBN 978-80-904506-0-8.

<https://www.kosmas.cz/knihy/155871/orchestrace-jako-otevreny-proces-1-2-3/>

³⁸ *Zatmění mysli, op. 18*, pro dechové okteto (2 ob., 2 cl., 2 cor., 2 fg.), jednovětá kompozice, durata 9 min., 2001. *Premiéra 14. 5. 2001, Harmonia Mozartiana Pragensis. Natočeno v Čro Praha (Pražské dechové okteto)*

³⁹ *KlonOktet, op. 36*, pro dechové okteto (2 ob., 2 cl., 2 cor., 2 fg.), jednovětá kompozice, durata 15 min., 2012. *Premiéra 23.1.2013 divadlo Jablonec n.Nisou, Pražské dechové okteto. Nahráno v Českém rozhlasu, 2018 (Pražské dechové okteto)*.

⁴⁰ *Naši krásní andělé, op. 35*, cyklus starých i nových vánočních koled pro dětský sbor (SAT) a orchestr, durata 35 – 40 min., 2012. *Premiéra 16. 12. 2012, Plzeňská filharmonie, DPS Plzeň a Carmina Turnov, dirigent – M. Hybler*. Obsah cyklu: Vánoce, Vánoce (moravská), Hej, Vánoce (moravská), Na Vánoce dlouhé noci (moravská), Koleda, koleda, Štěpáne (česká), Mráz v botě (M. Kratochvíl a M. Hybler), Boule (M. Kratochvíl a M. Hybler), Všude radost (česká), Jezulátko malé (M. Hybler), Uvaříme kašičku (moravská), Půjdem spolu do Betléma (česká), Kubo, Hm (Tříč, Pojizeří), Ejhle, chasa naše (moravská), Pásli ovce valaši (moravská), Ó velmi šťastná hodina (valašská, Zlín), Půlnoční vítr (R. Zemenová, M. Hybler), Andělové, Andělové (česká). Obsazení: fl, ob, cl I, II, fg, cor, tr, tbn, pno, timp, perc, coro SAT(B), archiv. Klavírní výtah s hlasy.

mezi oblíbené a také často aranžované. Žákům na klavír napsal dva cykly skladeb. Jedním je *Album Na pohodu*, to je ve stylu swingu a jazzu psáno pro jeden klavír a čtyři ruce. Druhé album se jmenuje *Valdštejnská taneční suita* a vzniklo ze skladeb, které si Martin psal do předmětu historicko-kompoziční studie a je tedy v klasickém stylu. „*Já jsem to se všemi dětmi hrál a občas se tyto skladby objevují i na nějakých soutěžích. Valdštejnskou taneční suitu hrají spíše starší žáci prvního cyklu a zejména druhého. Na pohodu je o něco lehčí a hraje se už od 5. ročníku, ale předpokladem je znalost a vedení pedagoga do swingování, ale můžou to hrát i menší žáci.*“⁴¹

Tvorba Martina Hyblera směřovala od klasického tvoření přes všechny slohy a dnes by se sám charakterizoval jako syntetik využívající polystylovost. Jak sám říká, poslouchá rád jakoukoliv hudbu. V jeho tvorbě slyšíme celou škálu slohů od barokního až k dnešnímu popu a filmové muzice. Stále je v procesu hledání svého stylu. Formy skladeb se snaží více přiblížit posluchačům již v názvu skladby a patří to dle Martina více k dnešní době.⁴² Dnešní komponování Martina Hyblera je provázeno díky dynamičnosti doby různým pobíháním po místnosti od klavíru k počítači, skicáku, kávě a zvonícímu telefonu. Než ale usedá ke kompozici, už ví, co bude dělat. „*Už jsem si zvykl takto tvořit, ale na autorskou hudbu je dobré mít klid.*“⁴³

⁴¹ Osobní rozhovor s Martinem Hyblerem z 27. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.

⁴² *Martin Hybler: Telefonotéka* [online]. 21. 1. 2016 [cit. 2021-5-22]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/martin-hybler-skladatel-5017602>

⁴³ Osobní rozhovor s Martinem Hyblerem z 27. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.

3.1 Tvorba Martina Hyblera pro hoboj

„Mojí velkou oblibou jsou dechové nástroje a speciálně dechové dřevěné nástroje.“⁴⁴

Koncert pro hoboj a komorní orchestr Op. 26 je věnován Vilému Veverkovi. Vilém se s Martinem zná už z dob studií na Akademii múzických umění v Praze, a tak Martina oslovil a nabádal ho ke vzniku skladby pro hoboj. První impulz byl ovšem od profesora Václava Reidlbaucha, který učil Martina na HAMU. Když se tenkrát Martin Hybler rozhodl skladbu napsat, ptal se Viléma: „*Viléme, jak to chceš těžké?*“ a Vilém jen odpověděl, ať si píše Martin, co chce a jak chce. Po týdnu ukázal Vilémovi jen ukázky koncertu, které obsahovaly určité skoky a laify nahoru a dolů s obavou, že se mu bude part zdát moc těžký. „*Já jsem si opravdu myslel, že budeme škrtat, že budeme minimálně dělat pauzy kvůli nádechu či nátisku, aby si odpočinul.*“⁴⁵ Když byl koncert napsán, Vilém ještě přisadil koncertu na obtížnosti, a to zejména vysokými tóny nad rozsah hoboje. Part je hojně obsazen novými technickými možnostmi hoboje. Ostatně, jak je výše uvedeno, Vilém se tímto směrem zabýval už během studia a napsal na toto téma i svou diplomovou práci *Technika hry na hoboj se zaměřením na novodobé techniky, aneb, Nové zvukové možnosti hoboje*. Podobným tématem se zabýval na HAMU i Martin Hybler. Ten je autorem disertační práce *Dechové nástroje moderního symfonického orchestru (se zřetelem k jejich novým technickým možnostem)*, kterou mu vydalo nakladatelství Triga roku 2009. Hyblerovým záměrem při vzniku skladeb pro sólové nástroje je konzultace sólového partu, aby věděl, co hráči sedí a co je v jeho hráčských schopnostech.

Martin Hybler byl při komponování hobojevého koncertu mimohudebně inspirován dvěma věcmi: 1. lidská posedlost jako znamení dnešní doby, 2. milostný charakter křehkého hobojevého tónu. Skladba má prý připomenout všechny nenaplněné vztahy.⁴⁶ Dobrý vztah k folkloru Martina Hyblera je zakomponován do skladby v podobě moravské lidové písně *Ó, láske, láske, ty nejsi stálá*. Tato píseň má dvě verze. Jednu mollovou a v *Koncertu pro hoboj a komorní orchestr op. 26* je verze druhá a zároveň méně známá v tónině durové. Lidová píseň byla pro Martina ideovým i

⁴⁴ Osobní rozhovor s Martinem Hyblerem z 27. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.

⁴⁵ Tamtéž.

⁴⁶ HYBLER, Martin. *Koncert pro hoboj a komorní orchestr: Concerto for oboe and chamber orchestra*. 1. vyd. Praha: Triga, 2007. 1 partitura (93 s.).

hudebním základem. Píseň je při poslechu koncertu velmi dobře patrná v závěru, kde zazní v partu prvních houslí a následně v kánonu nastupuje druhá polovina orchestru. Vše jde do sebe v celoharmonické imitaci, kde dochází k celkovému zahušťování. Nad celým závěrem zní tón d3, který má být zahrán technikou věčného dechu. Píseň se prolíná už od začátku u primů v augmentaci. V začátku je píseň skrytá a postupně se začíná více objevovat. V polovině skladby ji můžeme opět slyšet ve smyčcích nad hobojevími glissandy. Hyblerův záměr byl více píseň dramatizovat a jít do větší podstaty písně.⁴⁷

Ó, lásko, lásko

ja - ko vo - děn - ka me - zi ho - ra - ma stu - de - ná.
ja - ko lis - te - ček na roz - ma - ry - ně ze - le - ném.

Ó, lásko, lásko
(Moravská lidová)
Ó, lásko, lásko, ty nejsi stálá, jako voděnka mezi horama studená.
Voda uplyne, láska pomine jako lísteček na rozmaryně zeleném.

Notový příklad 1: Píseň: Ó, lásko, lásko

Mnohým posluchačům by určitě neunikl zajímavý zvukový rys, který můžeme v koncertu slyšet, a tím jsou takzvané ozvěny. „V podstatě já od tohoto hobojevího koncertu víc a víc používám jako skladebnou techniku echo. Takovéto echo je vypsáno. Hlavní linku melodie má sólový nástroj a ostatní nástroje ve třech až čtyřech vrstvách to po něm imitují. Musí jít úplně přesně. Do své charakteristiky stylu psaní bych zařadil polystylovost, práce s tonální harmonií. V té skladební technice moc rád používám právě to echování. Můžeme si toho všimnout, i v jednohlasé skladbě Sound-Teleskope, tam jsem se to snažil též trochu nasimulovat.“⁴⁸

⁴⁷ Martin Hybler: Telefonotéka [online]. 21. 1. 2016 [cit. 2021-5-22]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/martin-hybler-skladatel-5017602>

⁴⁸ Osobní rozhovor s Martinem Hyblerem z 27. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.

nejreprezentativnější. Všichni jsme se na provedení tohoto díla nesmírně těšili; já jsem si navíc užíval to, že jsem mohl vznikání nové kompozice sledovat doslova denně a z asi jednometrové vzdálenosti, jež se rozpínala mezi mou kolejní postelí a Martinovým pracovním stolem. Mnoho věcí mi Martin postupně předváděl, na některé se občas i konzultačně zeptal. Mnoho jsme prodebatovali. Hlavní motivací bylo jistě vytvořit vděčný koncert pro Vilémův nástroj, ale vznikla skladba, která bavila rovnou měrou i mne s orchestrem. Provedli jsme ji s PKF – Prague Philharmonia, „mým“ tehdejší orchestrem v Praze a byla to krásná událost, jak podle mě dosvědčuje také živý snímek z ní. Jedna z nejhezčích objednávek premiér, jaké jsem měl možnost řídit. Vilém se svým „drivem“ a přesvědčivostí na tom měl přední zásluhu.“⁵⁰ Koncert byl Vilémem Veverkou proveden minimálně pětkrát a hrál ho i francouzský hobojista Johannes Grosso, vítěz Mezinárodní soutěže Pražské jaro 2014. Koncert je jednovětý a jeho délka je okolo 22 minut. Koncert má taktéž klavírní výtah, který vznikl nedávno a dostávali ho jako dar finalisté Mezinárodní soutěže Pražského jara 2019. Výtah je pro klavír a čtyři ruce, aby obsáhl více doprovodu, který je v orchestru. „Myslím si, že jak je to od Viléma obohacené o ty speciální věci, tak to může interprety odrazovat, ale určitě to není tak těžké, jak to vypadá. Až na pár míst, kde jsou nadlimitní tóny v rozsahu směrem vzhůru, ale to se dá vždycky upravit oktavovou transpozicí dolů. Myslím si, že zahrát dobře Koncert pro hoboje od Bohuslava Martinů je podobně těžké.“⁵¹

Vilém se k této skladbě vyjádřil následovně: „Řekl bych, že koncert od Martina je ze všech skladeb, co byly doposud pro mne napsány, výrazně nejvirtuóznější a nejnáročnější, zároveň i nejextrémnější a byl to pro mě přelomový moment. Byla to první skladba koncertu, co jako do formy, která byla pro mě napsaná. Už že to dirigoval Jakub Hrůša a provedení bylo v Rudolfinu s Pražskou komorní filharmonií, tak to mělo zkrátka ty absolutní atributy.“⁵² Prvotním plánem nebylo, aby tento koncert hrál i někdo jiný a sám Martin Hybler si je vědom jeho obtížnosti. Skladba byla složena v rámci festivalu Pražské premiéry, které vedl Martinův profesor Václav Reidlbauch. Dnes se už festival nepořádá. Festival byl zacílen na soudobé obtížné skladby, takže ambicí bylo vytvořit opravdu něco náročného a těžkého. „Já jsem věděl, že je to hendikepem pro tu

⁵⁰ Osobní korespondence s Jakubem Hrůšou z 3. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

⁵¹ Osobní rozhovor s Martinem Hyblerem z 27. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.

⁵² Osobní rozhovor s Vilémem Veverkou z 26. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.

skladbu a její následné provedení. O to větší radost jsem měl, když si ji vybral v roce 2015 Johannes Grosso a nastudoval to.“⁵³

Zatím poslední skladbou Martina Hyblera pouze pro sólový nástroj je skladba *Sound-Telescope Op. 42*.⁵⁴ Skladba má být v překladu jakýmsi Zvukovým dalekohledem nebo Zvukohledem. Sound-Telescope byl zkomponován na objednávku pro 71. ročník Mezinárodní soutěže Pražské jaro 2019. Skladba byla vydána hudebním nakladatelstvím Českého rozhlasu a finančně podpořena Ernst von Siemens Musikstiftung. Délka má být mezi sedmi až osmi minutami. Zvukohled má prozkoumávat interpretův prostor okolo sebe a postupovat až za hranice sálu směrem v časoprostoru krajiny až k nekonečnu ve vesmíru. Při interpretaci se hráč zapojí i do scénické akce, kterou sám autor vepsal do partu a popsal ve vysvětlivkách. Svou osobitou interpretaci a přínos nových zvukových možností hoboje může hráč plně využít v závěrné kadenci skladby. Kadence nabízí nápovědu, co by měla obsahovat, a pak si sám interpret může vyložit obrys Pražského hradu dle svých představ v rozmezí 40–60 sekund. Poslech této části byl na soutěži opravdu zajímavým zážitkem. Skladba byla pro soutěžící zařazena do druhého kola. Interpretace této kadence byla soutěžícími pojata velmi originálně, například jeden ze soutěžících při hře kreslil hobojem obrázek Pražského hradu. Martin Hybler byl sám přítomen u druhého kola a slyšel od všech soutěžících jejich provedení. „*Už tenkrát se mi líbilo provedení Martina Daňka. Musím říct, že tam byly skvělé výkony. Překvapilo mne, jak byli téměř všichni úžasně připravení. Protože když jsme to s Vilémem připravovali, tak jsme tam dali věci, které nám připadali docela náročné, tak já jsem si pak říkal, jestli jsem to neudělal až moc technicky náročné.*“⁵⁵

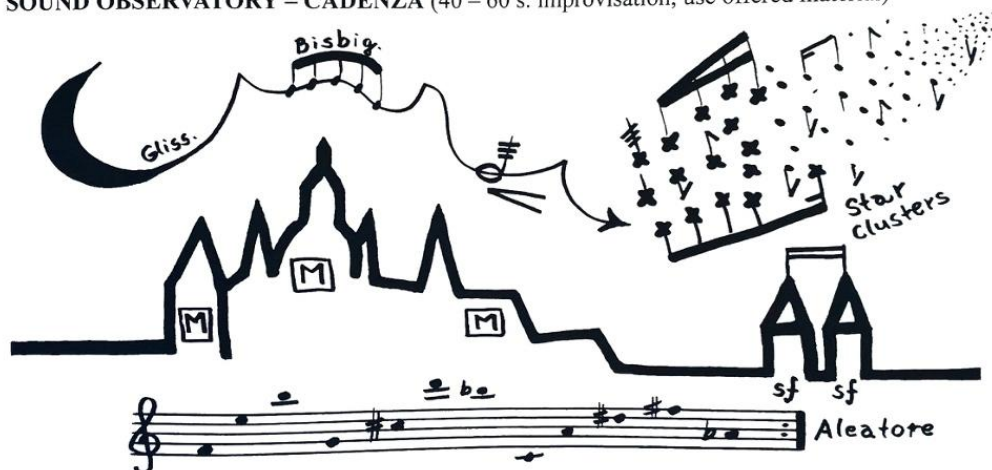
⁵³ Osobní rozhovor s Martinem Hyblerem z 27. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.

⁵⁴ Sound – Telescope, (Zvukový dalekohled, Zvukohled) op. 42, pro sólový hoboj. Durata 7 min. *Skladba vznikla na objednávku Mezinárodní hudební soutěže Pražské jaro 2019 jako soutěžní kompozice v oboru hboj pro 71. ročník. Premiéra na PJ květen 2019. Vydalo nakladatelství ČRo, 2019*

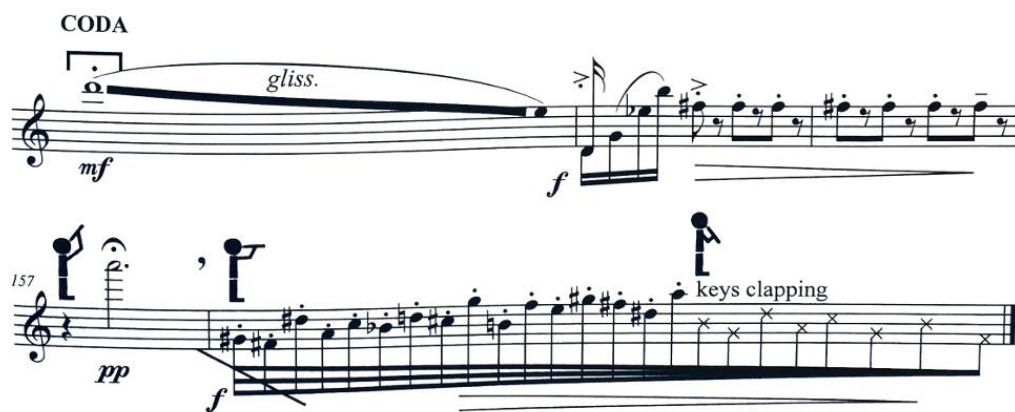
⁵⁵ Osobní rozhovor s Martinem Hyblerem z 27. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.



SOUND OBSERVATORY – CADENZA (40 – 60 s. improvisation, use offered material)



(coda attacca)



R 422

Notový příklad 3: Sound - Telescope Op. 42: Kadence str. 9

Ve skladbě *Sound - Telescope* má interpret ke hře zařadit multifoniky, bisbiglianda, vibráto, dvojité trylky, fruláto, čtvrttóny a třičtvrttóny, pevné a volné sevření nátisku. Panáčci nám ukazují scénickou akci.

Poznámky k interpretaci / Notes on interpretation



Multifoniky (multifonické souzvuky), ponechány na libovůli interpreta. Vycházet by měly z předepsané noty, ale v zásadě nemusí. Žádán je zvukově bohatý vícezvuk tvořený netradičním hmatem a nátliskem.
A multiphonics are left up to performer's choice. The offered note can serve as a basis for a multiphonic. A multiphonic rich in sound and non-traditional fingering and embouchure is desirable.



pevnější nátlisk
a firmer embouchure



uvolněný nátlisk
a loose embouchure



zvýšení o čtvrttón
1/4 higher tone



snížení o čtvrttón
1/4 lower tone



zvýšení o třičtvrttón
3/4 higher tone



snížení o třičtvrttón
3/4 lower tone



přirozená (normální) pozice, držení nástroje
a natural position



přirozená (normální) pozice s otočkou kolem své osy (libovolný směr)
a natural position with a turn around one's body axis (any direction)



zvednutý nástroj směrem do dále
a landscape position – raise the instrument as if you observe the horizon



zvednutý nástroj směrem do dále s otočkou kolem své osy
a landscape position with a turn



zvednutý nástroj směrem vzhůru
a space position – raise the instrument up as if you observe the space



zvednutý nástroj směrem vzhůru s otočkou kolem své osy
a space position with turn – raise the instrument up

SOUND OBSERVATORY – CADENZA

Jedná se o jakousi zvukovou laboratoř – prostor k volnému hudebnímu (zvukovému) vyjádření (40 – 60 vteřin). Kreativním (volným) způsobem zpracujte nabídnutý obrázek. Vhodné jsou nejroztodivnější originální zvuky, multifoniky, bisbiglianda, glissanda, frulata, netradiční artikulace, rychlé staccatované skupiny not (hvězdokupy – star clusters), apod. Nabídnutá dodekafonická řada pod obrázkem může sloužit jako melodický (tónový) základ, tak jako i např. silueta Pražského hradu může být melodií nebo dynamickou křivkou.

Poznámky ke skladbě 4: Sound- Telescope Op. 42

Na zkušenosti a názor na skladbu jsem se zeptala našich pěti českých hobojistů, kteří se účastnili Mezinárodní hudební soutěže Pražského jara 2019. Před porotou ji ovšem hráli jen dva, a to Martin Daněk a Barbara Stegemann, přičemž Martin Daněk se stal laureátem. Bohužel s Barbarou se mi nakonec nepodařilo spojení navázat.

1. Vzpomínáte si na skladbu Sound-Telescope op. 42 od Martina Hyblera z vašich příprav na soutěž Pražského jara 2019? Jaké vzpomínky to ve vás zanechalo?

Vojtěch Podroužek:⁵⁶ „Na skladbu si vzpomínám velmi dobře, zajímavý byl její mimohudební obsah, kdy interpret symbolizoval hvězdáře - astronoma a použití pohybových prvků, čímž se podobá skladbě *In Freundschaft* od K. Stockhausena.“⁵⁷

Jarmila Jermářová:⁵⁸ „Skladba Martina Hyblera ve mně zanechala pocity různorodé, nakonec však jen ty dobré, a to ve chvíli, kdy jsem měla pocit, že jsem skladbu dokázala cítit jako celek.“⁵⁹

Martin Daněk:⁶⁰ „Jistěže, (ted' už) rád na to vzpomínám, byly to nabitě měsíce před soutěží a tato skladba v přípravě hrála velkou roli – byla zbrusu nová, takže příprava byla úplně jiná než ostatní věci, které už jsem znal, buď hrál anebo slyšel. U této skladby ale neexistovala žádná nahrávka, takže příprava začala od nuly, což byla docela výzva!“⁶¹

Barbora Trnčíková:⁶² „Na skladbu Sound - Telescope si vzpomínám velmi živě, zejména na piktogramické panáčky značící choreografii pro interpreta a dominantní malbu panoramata Pražského hradu vybízející k volné improvizaci. Bylo to poprvé, kdy jsem se s takovými prvky ve skladbě setkala.“⁶³

2. Jak probíhala vaše příprava na tuto skladbu? Byla pro Vás obtížná?

Vojtěch Podroužek: „Skladbu jsem cvičil intenzivně, patřila k nejtěžším z celého soutěžního repertoáru. Zvláštní důraz jsme ve spolupráci s mým profesorem kladli na interpretaci a nacvičení kadence.“⁶⁴

Jarmila Jermářová: „Příprava skladby Sound-Telescope op. 42 byla zprvu celkem náročná, protože si člověk musel zautomatizovat několik ne zcela běžných hmatů v řadě

⁵⁶ Vojtěch Podroužek; absolvent Pražské konzervatoře, Fakulty umění Ostravské univerzity, Staatliche Hochschule für Musik und darstellende Kunst Stuttgart (obor hra na hoboje) a Filozofické fakulty Univerzity Karlovy v Praze (obor hudební věda). Od roku 2018 je hoboistou Komorní filharmonie Pardubice.

⁵⁷ Osobní korespondence s Vojtěchem Podroužkem z 26. 5. 2021, archiv autorky.

⁵⁸ Jarmila Jermářová; absolvent Pražské konzervatoře a Akademie múzických umění v Praze od roku 2020 je členkou Orchestru Národního divadla v Praze.

⁵⁹ Osobní korespondence s Jarmilou Jermářovou z 26. 5. 2021, archiv autorky

⁶⁰ Daněk, Martin; hoboje vystudoval na Hochschule für Musik Hanns Eisler v Berlíně (prof. D. Wollenweber, prof. Jonathan Kelly) a na Haute École de Musique de Lausanne (prof. Jean-Louis Capezzali). Od září 2020 zastupující sólohoboista orchestru curyšské opery (Philharmonia Zurich, šéfdirigent G. Nosedá).

⁶¹ Osobní korespondence s Martinem Daňkem z 2. 6. 2021, archiv autorky.

⁶² Trnčíková, Barbora; hoboje vystudovala u profesora Pavla Tylšara na Gymnáziu Jana Nerudy a Hudební fakultě HAMU ve třídě odb. as. Liběny Séquardtové. V současné době je členkou Orchestrální akademie České filharmonie a od ledna 2020 zastává pozici I. hoboistky ve Filharmonii Brno.

⁶³ Osobní korespondence s Barborou Trnčíkovou z 5. 6. 2021, archiv autorky.

⁶⁴ Osobní korespondence s Vojtěchem Podroužkem z 26. 5. 2021, archiv autorky.

za sebou a bez zaváhání. Zkrátka ji nejprve rozluštit a prokousat se technikami, které pro mě byly nové nebo jsem je zcela neovládala.“⁶⁵

Martin Daněk: „Strávil jsem na přípravě určité hodně času, což se vyplatilo. Jako soutěžní skladbu ji každý kandidát dostal, jestli si dobře pamatují tři měsíce předem, což není moc, takže čím dříve příprava začne, tím lépe. Snažil jsem se opravdu důkladně a pomalu, notu po notě, takt po taktu, řádky, části po sobě studovat, chápat je a pamatovat si je, abych do skladby pronikl a vrylo se mi vše do paměti. Jelikož čím víc se soutěž blíží, tím je méně času a repertoáru je hodně. Do not jsem si zapsal poznámky, různými barvami si označil důležité informace, aby se mi to hrálo co nejlépe a tak podobně. Obtížná rozhodně byla, především ze začátku, než se tím trochu prohrabete. A je to druh skladby, který musíte pořád pilovat, je v něm spousta těžkých pasáží které potřebují neustálý dozor.“⁶⁶

Barbora Trnčíková: „Nácvik skladby mi zabral hodně času - několik měsíců. Na jednovětý kus je poměrně dlouhá - 10 minut. Nejobtížnější bylo naučit se noty v technických pasážích a dovést je do finálních temp, která byla téměř nedosažitelná - bylo nutné tato místa umět z paměti. V dalších pasážích skladby bylo zase zapotřebí vymyslet hmaty pro nejlepší dosažení výsledného efektu u bisbiglianda, multifonik, flažoletů, čtvrttónů a frulat. Velký význam zde hrála dynamika, proto jsem si celé noty vybarvila, abych odstínila dynamické rozdíly a reagovala na změny ještě rychleji. V neposlední řadě jsem samozřejmě musela přemýšlet nad závěrečnou kadencí, kde jsem použila některé prvky ze skladby a mírně je variovala a naučit se choreografii, která mi do té doby nebyla přirozená.“⁶⁷

3. Hráli jste ji ještě někdy na nějakém ze svých koncertů?

Vojtěch Podroužek: „Ne.“⁶⁸

Jarmila Jermářová: „Od té doby jsem ji nikde nehrála, ale jedna možnost téměř nastala, ovšem zasáhl covid,⁶⁹ takže se tak nestalo.“⁷⁰

Martin Daněk: „Zatím ne, zatím jsem ji hrál jen soutěži Pražského jara, ale moc rád ji v budoucnu zařadím i na koncert. To by každopádně ale znamenalo znovu hodně přípravy, protože se rozhodně nejedná o jednoduchou „repertoárovou“ skladbu.“⁷¹

⁶⁵ Osobní korespondence s Jarmilou Jermářovou z 26. 5. 2021, archiv autorky.

⁶⁶ Osobní korespondence s Martinem Daňkem z 2. 6. 2021, archiv autorky.

⁶⁷ Osobní korespondence s Barborou Trnčíkovou z 5. 6. 2021, archiv autorky.

⁶⁸ Osobní korespondence s Vojtěchem Podroužkem z 26. 5. 2021, archiv autorky.

⁶⁹ Pandemie koronaviru je způsobena těžkým akutním syndromem, způsobeným virem SAR-CoV-2. Pandemie covidu-19. Wikipedia: the free encyclopedia [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2021-5-30]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Pandemie_covidu-19

⁷⁰ Osobní korespondence s Jarmilou Jermářovou z 26. 5. 2021, archiv autorky.

⁷¹ Osobní korespondence s Martinem Daňkem z 2. 6. 2021, archiv autorky.

Barbora Trnčíková: „Skladbu jsem provedla na koncertě poté už jen jednou, jelikož její udržení v repertoáru by vyžadovalo opravdu pravidelnou a pečlivou údržbu. Nicméně si myslím, že je pro posluchače velmi poutavá.“⁷²

4. Znali jste všechny techniky, které jsou v skladbě zapsány, nebo jste se nějaké museli učit?

Vojtěch Podroužek: „Se všemi technikami jsem se setkal již dříve.“⁷³

Jarmila Jermářová: „Všechny techniky, které skladba obsahuje, jsem sice znala, ovšem neovládala (např. krční frullato). Nutno dodat, že jsem se to díky této skladbě naučila, čemuž jsem nikdy nevěřila. Co se týče glissanda, tak jsem taky musela překročit svůj stín a v daných místech ho zdokonalit. Bylo to hledání, ale velmi užitečné. V podstatě je to přehledka veškerých hobojových i nehobojových technik (v případě otáčení okolo své osy apod.), které si musí hráč osvojit, což je zvláště během studia velmi přínosné. Během přípravy na soutěž velikosti Pražského jara je to více než výzva.“⁷⁴

Martin Daněk: „Řekl bych, že většina technik mi byla známa již z jiných skladeb. Možná kromě točení se dokola, a přitom něco hrát, to si troufnu říct byla asi světová novinka. Ohledně všech moderních technik a pazvuků, u každé skladby je to něco nového, ač se třeba jedná o stejnou věc. Hráč si to musí přizpůsobit podle sebe, a podle kontextu ve skladbě, aby se to dobře hrálo a hráč si to zapamatoval. Takže se dá říci, že jde vždy tak trochu o něco nového.“⁷⁵

Barbora Trnčíková: „S technikami jsem se již setkala dříve, ale musela jsem na nich velmi intenzivně pracovat, aby zazněly opravdu správně. Zejména závěrečný gliss, který byl oříškem pro mnoho hobojistů.“⁷⁶

⁷² Osobní korespondence s Barborou Trnčíkovou z 5. 6. 2021, archiv autorky.

⁷³ Osobní korespondence s Vojtěchem Podroužkem z 26. 5. 2021, archiv autorky.

⁷⁴ Osobní korespondence s Jarmilou Jermářovou z 26. 5. 2021, archiv autorky.

⁷⁵ Osobní korespondence s Martinem Daňkem z 2. 6. 2021, archiv autorky.

⁷⁶ Osobní korespondence s Barborou Trnčíkovou z 5. 6. 2021, archiv autorky.

5. Jak, se vám skladba hrála?

Vojtěch Podroužek: „Byla interpretačně náročná.“⁷⁷

Jarmila Jermářová: „Skladba se mi ve finále nehrála tak špatně, jak jsem na začátku čekala, ale nemohu říct, že jsem ji někdy zahrála tak, jak bych si představovala (ať už to byla hodina, seminář). Rozhodně bych k tomu přistupovala jinak teď s odstupem a usazením.“⁷⁸

Martin Daňek: „Když jsem se dostal přes těžký začátek studování skladby a skladbu trochu znal, začal jsem si to užívat. Jde totiž o velice tvůrčí proces. Jak se dalo pak na soutěži slyšet, každý měl úplný názor na skladbu a všechna provedení se zásadně lišila. Asi to tak u moderního repertoáru už je obecně, je tam mnohem větší volnost. Troufnu si ale říct, že to je také proto, že nikdo z nás nebyl ovlivněn pojetím nikoho jiného, jak to je u standardního repertoáru, jelikož existuje milion nahrávek. Co mi přišlo naprosto unikátní je, že Martin Hybler zařadil na konec skladby improvizaci a jako inspiraci přiložil různé techniky, malůvky, náčrt Pražského hradu a aleatorickou řadu. Zkrátka jste měli naprostou tvůrčí volnost, jen to bylo omezeno časově (40-60 sekund). Měl jsem něco připraveného, ale pak v zápalu soutěže mě napadlo ještě něco nového, lepšího asi den před výkonem. Skvělý pocit, skladbu jsem si užil, výkon také, máte obrovskou volnost, a tak by to mělo být.“⁷⁹

Barbora Trnčíková: „Rozhodně patřila k technicky nejnáročnějším skladbám, jaké jsem kdy hrála. Jen samotné přečtení not zabralo hodně času a poté jejich nácvik do tempa i s dynamikami, frází, výrazem a choreografií. Nehledě na to, že je to sólová skladba, kdy hobojista hraje téměř bez zastavení 10 minut velmi vypjaté a virtuózní pasáže. Nenajdeme zde žádné jednodušší místo k odpočinku jak fyzickému, tak v hlavě. Proto pro mne interpretace Sound-Telescope byla velmi náročnou výzvou. Choreografie v podobě změny úhlů držení hoboje (dolů, vpřed, nahoru) pro mne byla velmi zajímavým a obohacujícím experimentem - pozorování dýchání, opory, uvolněnosti těla atd. v nepřírozených polohách. Je potřeba si však dávat pozor na krční páteř při rychlých změnách polohy.“⁸⁰

⁷⁷ Osobní korespondence s Vojtěchem Podroužkem z 26. 5. 2021, archiv autorky.

⁷⁸ Osobní korespondence s Jarmilou Jermářovou z 26. 5. 2021, archiv autorky.

⁷⁹ Osobní korespondence s Martinem Daňkem z 2. 6. 2021, archiv autorky.

⁸⁰ Osobní korespondence s Barborou Trnčíkovou z 5. 6. 2021, archiv autorky.

6. Co byste doporučili budoucím hráčům, kteří začnou Sound- Telescope studovat?

Vojtěch Podroužek: „Ústředním bodem celého díla je sólová kadence, originalita jejího pojetí byla určitě i jedním z kritérií hodnocení poroty, doporučuji ji věnovat zvláštní pozornost.“⁸¹

Jarmila Jermářová: „Hobojistům, kteří se na tuto skladbu chystají, bych doporučila především otevřenou mysl a hodně trpělivosti. Nezanevřít po prvních nezdarech a zkoušet to pořád dál, alespoň v mém případě to tak fungovalo. Brát to jako skladbu, která je hráčsky posune a samozřejmě vyvede z komfortní zóny, což není nikdy na škodu. To ostatně platí i u dalších soudobých skladeb. Nakonec se může stát, že se v tom najdou a doslova se na ní vyžijí, protože zapálená interpretace je u skladby tohoto typu jen a jen výhodou.“⁸²

Martin Daněk: „Rozhodně trpělivost a pečlivou přípravu, mít plán co cvičit, po kouskách, aby se to dobře vrylo do paměti. A hlavně si to pořádně užít, jde o velice tvůrčí proces.“⁸³

Barbora Trnčíková: „Začít skladbu pročitat velmi pomalu a po částech. Rychlé pasáže cvičit 90 % času pomalu a jen cca jednou za den zahrát ve finálním tempu - abychom předešli přehrání. Můžeme také různé pasáže rozložit do jiných dnů, necvičit každý den celou skladbu. Se soudobými technikami nám může pomoci kniha Petera Veale-The Techniques of Oboe Playing. Na závěr bych ráda všem doporučila studium skladby Sound-Telescope, jelikož jsem se díky ní naučila spoustu nových věcí, posunula zvukové možnosti své hry a vybičovala se ke koncentrované práci.“⁸⁴

Sólová skladba *Sound-Telescope* je věnována Vilémovi, byť on sám ji zatím ještě veřejně nehrál. „Já jsem mu to celé oponoval a byl jsem Martinův konzultant.“⁸⁵

Jednou z nedávno zkomponovaných skladeb věnovaných Vilému Veverkovi je *Kickdown Op. 47*. Tato kratší skladba o délce 5:44 minut je součástí nejnovějšího alba Viléma Veverky *Next Horizon*. Skladba *Kickdown*⁸⁶ je pro sólový hoboje, smyčce a jazzovou rytmiku, čímž se rozumí klavír, kontrabas a bicí. Jejím podtitulem je „Super race,” v překladu super závod. Skladba má připomínat super závod rychlých aut, což mají navodit programní části hrané attacca. V tomto případě roli rychlého auta se

⁸¹ Osobní korespondence s Vojtěchem Podroužkem z 26. 5. 2021, archiv autorky.

⁸² Osobní korespondence s Jarmilou Jermářovou z 26. 5. 2021, archiv autorky.

⁸³ Osobní korespondence s Martinem Daňkem z 2. 6. 2021, archiv autorky.

⁸⁴ Osobní korespondence s Barborou Trnčíkovou z 5. 6. 2021, archiv autorky.

⁸⁵ Osobní rozhovor s Vilémem Veverkou z 26. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.

⁸⁶ Anglický termín „kickdown“ znamená „sešlápnout plyn až na podlahu“, ale nejčastěji (a to i v českých textech) se s ním setkáte v souvislosti s automatickými převodovkami.

zběsilým závodníkem přebírá part hoboje, který se žene za vítězstvím.⁸⁷ „*Při tak rychlé jízdě tuhne krev v žilách, jestli náš protagonista dojde do cíle bez újmy ...*“⁸⁸ Obsahem skladby je: Východ slunce na silnici - Autosalon - Start - Předjíždění - Jízda do kopce - Rovná silnice - Vlevo - Jděte! - Pravá zatáčka - Sjezd z kopce - Cílová rovinka - Cílová čára (Dopplerův efekt) - Slavnostní vyhlášení vítězů. *Kickdown* byl nahrán 25. 4. 2020. Živě skladba zazněla na koncertu (Ba)Rock ges to Holiwood 26. 9. 2020 v Rosicích v podání Viléma Veverky a Ultimate W Band.⁸⁹

BestBeatVivaldi op. 48, Ba/Rock/Jazz koncert pro hoboj, smyčce, klavír a bicí vznikl taktéž pro Viléma Veverku a jeho komorní soubor Ultimate W Band. Skladba je volně inspirována *Koncertem pro hoboj F dur* od Antonia Vivaldiho, přičemž její styl je v žánru rocku, popu a jazzu. K tomuto propojování stylů se vyjádřil Vilém Veverka takto: „*Náš speciální crossover styl rozvíjíme již několik let a směřujeme ho k vydání alba v roce 2020. S radostí vybočujeme z běžných hudebních schémat, jaké mají koncerty vážné hudby. Snažíme se o osobitou konfrontaci stylů a žánrů. Inspiraci jsem například našel v tvorbě legendy slovenské rockové a jazzové scény Mariána Vargy. Na našem podzimním turné zazní i řada nových děl – jako je art rocková kompozice Martina Hyblera nazvaná BestBeatVivaldi. Vedle neortodoxní interpretace barokní hudby Antonia Vivaldiho a Johanna Sebastiana Bacha zazní i opusy Josefa Vejvody, Astora Piazzoly či také Ennia Morriconeho.*“⁹⁰ Skladba má tři věty 1. Allegro giusto, 2. Jazz ballad, 3. Presto, a dohromady tvoří celek o 12 minutách. Premiéra byla 25. 9. 2019 v Městském divadle v Jablonci nad Nisou. Poté byla skladba nahrána na CD Supraphon *NEXT HORIZON*, Vilém Veverka, UWB, 2020.

Mezi úplné novinky nyní patří ještě nenatočené a nedopremiérováné tři skladby, které vznikly taktéž s věnováním pro Viléma Veverku. *Gentelman's return* (Návrat gentlemanů) je čtyřminutová skladba pro hoboj a jazz trio (piano, kontrabas, bicí). *Baroque unlimited* pro hoboj a jazz trio je skladba dlouhá šest minut s crossoverovým

⁸⁷ Marin Hybler [online]. [cit. 2021-5-21]. Dostupné z: <http://hyblermusic.eu/nezarazene-cs/virtuozni-zavod-kickdown-op-47-pro-hoboj-a-komorni-orchestr/?fbclid=IwAR0KTWONOT8M0xCWZmxNpebb1ic-7WrseReqjzO3IsXliuxHAIQkI584gLU>

⁸⁸ Citace autora Martina Hyblera ze sociálních sítí Facebook *Facebook* [online]. [cit. 2021-5-21]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/people/Martin-Hybler/100010131556737>

⁸⁹ Marin Hybler [online]. [cit. 2021-5-21]. Dostupné z: <http://hyblermusic.eu/nezarazene-cs/virtuozni-zavod-kickdown-op-47-pro-hoboj-a-komorni-orchestr/?fbclid=IwAR0KTWONOT8M0xCWZmxNpebb1ic-7WrseReqjzO3IsXliuxHAIQkI584gLU>

⁹⁰ Vilém Veverka: *Podzimní turné* [online]. 23. 9.2019 [cit. 2021-5-24]. Dostupné z: <https://www.supraphon.cz/novinky/1338-vilem-veverka>

zpracováním úprav barokních skladeb J. S. Bacha *No. 2 C Minor BWV 847* a T. Albinoniho *Adagio G minor*. „Na začátku používá techniku věčného dechu. V podstatě jsou obě skladby spíše lehčího žánru.“⁹¹ Třetí novou skladbou je *Iáson a Médea op. 50*, napsána pro hoboj a harfu či klavír a věnována k výročí „Patnáct let spolu“ Kateřině Englichové a Vilému Veverkovi. Skladba je 21 minut dlouhá a má 7 attacca částí: 1. Prolog, 2. Iásón, 3. Médeia, 4. Zlaté rouno, 5. Útěk přes moře na lodi Argó, 6. Iásónova zrada, 7. Epilog.

⁹¹ Osobní rozhovor s Martinem Hyblerem z 27. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.

4 Marek Kopelent

Hudební skladatel, klavírista, pedagog a hudební publicista Marek Kopelent se narodil v Praze 28. dubna 1932.

„Narodil jsem se v rodině takzvané pracující inteligence. Takto to označovali marxisti a komunisti.“⁹² Tatínek pracoval na Ministerstvu financí jako právník a maminka učila na středních školách češtinu a francouzštinu. Marek Kopelent patří k starší generaci našich skladatelů a zažil ve svém dětství válku. Má na ni vzpomínky o náletech bomb na Prahu, kdy se se sestrou společně ukrývali ve sklepě před výbuchy. Kopelent už od dětství navštěvoval s tatínkem mše, chodil zpívat do sboru, a jak sám vzpomíná, hudba i lidové písně byly součástí tehdejšího života a dodnes mu zůstala láska k folkloru. „*To je zřídlo čistoty.*“⁹³ Od svých třinácti let byl pod hudebním vedením pana Josefa Kubáně, který působil jako varhaník v bazilice u svatého Jakuba v Praze.

Marek Kopelent studoval na francouzském gymnáziu v Praze a poslední dva roky studia chodil na soukromé hodiny k panu profesorovi Jaroslavu Řídkému, který byl skladatelem a pedagogem. On ho připravoval na studium na Hudební akademii múzických umění v Praze. Podmínkou přijetí bylo roční studium na konzervatoři, které absolvoval. Studium skladby studoval u profesora Řídkého v roce 1951 až 1955. HAMU absolvoval skladbou *Satanela*, což je symfonická báseň pro velký orchestr, jejíž námětem byla stejnojmenná báseň Jaroslava Vrchlického. V roce 1956 napsal jako reakci na povstání v Maďarsku *Písně rozhořčené*.

Po studiích se Marek Kopelent stal redaktorem pro soudobou hudbu. V oboru působil patnáct let, jak sám Kopelent říká: „*Číslo patnáct bylo pro mě v několika ohledech klíčové.*“⁹⁴ V 60. letech byl uměleckým vedoucím souboru *Musica viva pragensis*, koncertovali v zahraničí a hráli skladby na principech Nové hudby. Soubor prezentoval hudbu Kopelenta a dalších českých autorů u nás i v zahraničí. V těchto letech napsal Kopelent na objednávku skladbu pro komorní orchestr *Rozjímání*. Po roce 1968 se z politických důvodů soubor postupně rozpadl. V roce

⁹² Český rozhlas Vltava: *Hudba je mi básní, zjevením iracionálního světa lidské duše. Osudy Marka Kopelenta* [online]. 28. 5. 2021 [cit. 2021-6-11]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/hudba-je-mi-basni-zjevenim-iracionalniho-sveta-lidske-duse-osudy-marka-kopelenta-8491782#dil=1>

⁹³ Tamtéž.

⁹⁴ Tamtéž.

1969 byl Kopelent na stipendijním pobytu v Západním Berlíně. Po návratu v roce 1971 se vrátil k práci redaktora Státního nakladatelství krásné literatury, hudby a umění Supraphon, ale po prověrkách byl následně z nakladatelství vyhozen. V existenčních problémech, jako politicky nevhodnému, mu zavolali z hudební školy v Radotíně a nabídli mu místo korepetitora baletního oddělení, kde působil patnáct let.

Až rok 1990 přinesl nové možnosti, příležitosti. Marek Kopelent dostal nabídku od prezidentské kanceláře na místo hudebního experta Kanceláře prezidenta republiky, kterou přijal. Je zakladatelem uměleckého sdružení Ateliér 90, které funguje dodnes. V roce 1991 se stal profesorem Akademie múzických umění v Praze a vychoval několik generací mladých skladatelů.

*"Mně je hudba vše, co zní a co je podřízeno logice uměleckého činu. Je mi básní, zjevením iracionálního světa lidské duše."*⁹⁵

⁹⁵ Český rozhlas Vltava: *Hudba je mi básní, zjevením iracionálního světa lidské duše. Osudy Marka Kopelenta* [online]. 28. 5. 2021 [cit. 2021-6-11]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/hudba-je-mi-basni-zjevenim-iracionalniho-sveta-lidske-duse-osudy-marka-kopelenta-8491782#dil=1>

4.1 Tvorba Marka Kopelenta pro hoboj

A Few Minutes with an Oboist (Několik minut s hoboistou) skladba z roku 1972 byla původně napsána pro festival v Aspen (USA), ale nakonec byla provedena na festivalu ve Wittenu francouzsko-německým hoboistou Pierrem W. Feitem v roce 1974. Poté ji hrál a dirigoval hoboista Heinz Holliger. Po mnoha letech se dočkala české premiéry, a to na festivalu Pražské premiéry 16. 3. 2004 v Praze ve Dvořákově síni a hrál ji Vilém Veverka. Skladba nevyčnívá speciálním obsahem, ale zejména svou náročností, živostí, barevností a řetězením nápadů. „*Part s interpretem jsem nekonzultoval, po roce 1971 jsem se do zahraničí z politických důvodů nedostal.*“⁹⁶ Délka skladby je v rozmezí 15 minut. Nalezneme v ní i novodobé techniky například multifoniky, glisanda.

*„Někdy v jejich pülce magisterského studia za mnou Vilém přišel s dotazem, zda bych s ním nespolupracoval na znovuvvedení vypjaté a ambiciózní poněkud starší skladby pro hoboj a menší ansámbl od soudobého autora, kterého nad jiné ctil: Marka Kopelenta. (I v této záležitosti Vilém vyčníval – mezi svými spolužáky byl tím, kdo rozhodně a sebevědomě hájil hodnoty náročné a nesmlouvavé hudební řeči a celkových životních postojů takových skladatelů, jaké reprezentoval právě prof. Kopelent.) Skladba se jmenovala „Několik minut s hoboistou“. Vilémovo nadšení tímto dílem, k nastudování nikterak jednoduchého (obtíže počínaly už zvláštním, relativně neobvyklejším proporcionálním způsobem notace), se na mne záhy přeneslo a posléze jsme se setkávali v „Hartigu“, sídle Katedry dechových nástrojů, abychom spolu zkoušeli, jak na věc půjdeme. Za účelem nahrání této skladby jsem založil z řad vrstevníků „Ensemble 21“ (který se semnou později ujal ještě několika projektů se současnou hudbou) – v čele s Vilémovou sestrou Annou – a po důkladném nazkoušení jsme dílo myslím velmi pěkně a poutavě veřejně předvedli a pak i natočili. Zdálo se nám, že i profesor Kopelent byl spokojený.“*⁹⁷

První skladbu, kterou Marek Kopelent věnoval Vilému Veverkovi, bylo *Vyhnání*. *Vyhnání* je napsáno pro mezzosoprán, sólo hoboj a devět hlubokých smyčců. Světová premiéra byla v roce 2006, od té doby bylo už několikrát uvedeno. Skladba je dlouhá okolo 20 minut má vyjadřovat vyhnání lidí, celých národů z důvodů etnických,

⁹⁶ Osobní korespondence s Markem Kopelentem z 18. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

⁹⁷ Osobní korespondence s Jakubem Hrušou z 3. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

náboženských, politických atd. na texty Jana Ámose Komenského. „*Můj obdiv k Veverkově umění byl součástí koncepce skladby. Stejně důležitý je i vokální part.*“⁹⁸

Malá suita pro hoboje a klavír byla napsána roku 1957 a premiéru v roce 1960. „*To je skladba instruktivního charakteru a dodnes o jejích dalších osudech nic nevím.*“⁹⁹

The London Spring Greeting, pro hoboje sólo s věnováním Vilému Veverkovi uvedena ve světové premiéře 3. 12. 2007 na festivalu *Třídění*.

Zleva doprava, zprava doleva pro hoboje a violoncello je věnováno Vilému Veverkovi a Petru Nouzovskému ve světové premiéře zaznělo 1. 12. 2008. „*Tahle věc vznikla z přátelství k oběma interpretům, využívá jejich hráčského a osobitého umění a byla uvedena na mini festivalu Ateliéru 90 v Praze.*“¹⁰⁰

Amor vincit bylo objednávkou brněnského festivalu soudobé hudby v roce 2017. Premiéru mělo 16. 10. 2017. Dílo je napsáno na středověký latinský text *Ommia vincit amor. (Nad vším vítězí láska.); Et nos amori sedals. (Podejme se jí i my.); Ets gaudium in musica: ludamus. (V hudbě je radost: hrejme.)* Toto poselství kantabilní formou s náznakem chorálu má vokální part. Rozdrobení toho textu v pasážích má vyjadřovat hravost. Celé dílo čítá okolo 12 minut. „*Skladba byla jedním z mých projevů přátelství k Veverkovi, zde navíc také splněným přáním napsat skladbu pro něj a jeho německého kolegu hrajícího na anglický roh, já jsem navíc obsazení doplnil o part sopranistky.*“¹⁰¹

⁹⁸ Osobní korespondence s Markem Kopelentem z 18. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

⁹⁹ Tamtéž.

¹⁰⁰ Tamtéž.

¹⁰¹ Tamtéž.

5 Pavel Zemek Novák

Pavel Zemek Novák vlastním jménem Pavel Novák se narodil 14. října v roce 1957. Pavel Zemek Novák je současný skladatel a bývalý hoboista a pedagog.

Hru na hoboje studoval společně se studiem skladby na brněnské konzervatoři. Na Janáčkově akademii múzických umění pokračoval ve studiu kompozice ve třídě Miloslava Ištvana.¹⁰² Své hudební vzdělání si doplnil stipendijním pobytem v Londýně (studium skladby u G. Benjamina, 1992–3) a v Paříži (1997–98, u G. Griseye). Byl zaměstnán jako první hoboista v orchestru Janáčkova divadla v Brně.¹⁰³ Dlouhá léta působil jako pedagog na Konzervatoři Brno a hudební akademii múzických umění v Brně.

Pavel Zemek Novák ve své tvorbě čerpá i z orchestrální praxe, kterou získal jako hoboista v brněnské opeře. Typicky osobitým prvkem pro tvorbu Zemka Nováka je duchovní směřování společně s unisonem a on sám bývá také označován za tradicionalistu. Zpočátku unisono do děl zařazoval postupně a využíval ho jen v některých částech svých skladeb. Poté v unisonu tvořil celá díla příkladem je *Proroctví Izajášovo*¹⁰⁴ s duchovní inspirací knihy Izajáš. Tento styl vychází z postupů gregoriánského chorálu a je obtížný pro barevnost nástrojů a jednotlivé dozvuky. „Zkouším psát i větší partitury bez klavíru, harf, celesty a bicích nástrojů a případně i zredukovat pizzicato v hlubších nástrojích a koncentrovat se na barevnost, ale i na vlastní tvarování té melodické linie. Uvědomuji si, že je to časově náročnější. Já tomu říkám časový buben. Odvíjení metrorytmu, které se musí odvíjet a navazovat spíš tedy k těm klasickým tvarům, ale určitě to má smysl experimentovat a mýlit se a zkoušet něco nového.“¹⁰⁵

¹⁰² Ištvan, Miloslav (1928 – 1990) byl český hudební skladatel a klavírista.

¹⁰³ Hudební informační středisko: Pavel Zemek: Koncert pro hoboje a orchestr [online]. [cit. 2021-6-14]. Dostupné z: <https://www.musica.cz/pavel-zemek-koncert-pro-hoboj-a-orchestr/>

¹⁰⁴ Kompozice *Proroctví Izajášovo* vznikla na objednávku brněnského festivalu Expozice nové hudby, kde ji v roce 2005 poprvé provedl ansámbl MoEns. Premiérovou nahrávku odvysílal poprvé 3. ledna 2020 Český rozhlas Vltava v pořadu Futurissimo.

¹⁰⁵ Český rozhlas: Premiéra kompozice *Proroctví Izajášovo. Osamělé volání a jeho dozvuky v hudbě skladatele Pavla Zemka Nováka* [online]. 3. 1. 2021 [cit. 2021-6-16]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/premiera-kompozice-proroctvi-izajasovo-osamele-volani-a-jeho-dozvuky-v-hudbe-8397263?player=on#player>

5.1 Tvorba Pavla Zemka Nováka pro hoboj

V době kdy Vilém Veverka u nás České republice premiéroval, jak sám říká, nejtěžší skladbu pro hoboj *Koncert pro hoboj a orchestr*¹⁰⁶ od Eliota Cartera v roce 2014 taktéž uvedl světovou premiéru skladby pro hoboj *Concerto – Unison* od Pavla Zemka Nováka. Skladba *Concerto – Unison* byla od Zemka Nováka objednána pro festival Contempuls, kde byla premiérována a zazněla na závěrečném koncertu 28. 11. 2014. Vilém je zvyklý hobojoyvý part konzultovat, dotvářet a obohacovat se skladateli, kteří pro něho píší. Bohužel u *Concerto – Unison*, které mu je věnované, se prý s Pavlem Zemkem názorově rozešli. Záznam z koncertu vyšel i na CD *Contempuls*. Od premiéry už koncert Vilém Veverka víckrát nehrál.

Pavel Zemek Novák napsal jako další skladby pro hoboj či anglický roh: *Sonáta pro sólový hoboj*, 1997; *Kairos a Chronos pro sólový hoboj*, 2001; *Druhá trenodie pro sólový anglický roh*, 2001; z orchestrálních děl napsal *Serenádu pro anglický roh a orchestr*, 2003–04.

Díla v komorní tvorbě, kde je zapojen hoboj, anebo anglický roh jsou např.: *Koncert pro hoboj a 8 nástrojů, flétna, klarinet, housle, viola, violoncello, kontrabas, klavír a cembalo*, 1981; *Zahrada rozkoší. Hommage à Hieronymus van Bosch I, hoboj, violoncello a klavír*, 1984; *Orfeus. Duo pro hoboj a anglický roh*, 1988; *Dekameron z Moravy, hoboj a klavír*, 1988–89; *Obávám sa súdu Tvého. Variace na moravskou lidovou píseň pro hoboj a smyčce*, 1991; *Poceta P. Ježíšovi; I. Koncert pro anglický roh a komorní soubor, v závěru altové sólo na text Oliviera Messiaena*, 1995; *O Kráse pozemské a Kráse ráje – III, hoboj, harfa a klavír*, 2010–11. Vokální skladbou s doprovodem je *Alleluja pro soprán, hoboj, housle a kytaru*, 1992.¹⁰⁷

¹⁰⁶ 15. a 16. 5. 2014 Brno, Filharmonie Brno, Janáčkovo divadlo
Elliott Carter: Koncert pro hoboj a orchestr (Česká premiéra)
dirigent Hansjörg Schellenberger

¹⁰⁷ *Český hudební slovník osob a institucí: Zemek Novák, Pavel* [online]. [cit. 2021-6-16]. Dostupné z: https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=1001608

6 Lukáš Sommer

Skladatel, kytarista, pedagog, aranžér Lukáš Sommer patří k české mladé generaci našich umělců. Pochází z Českých Budějovic, kde se také narodil 11. ledna 1984. Lukáš Sommer je velmi aktivní ve všech svých profesních směrech, a to ať se to týká jeho samostatného koncertování u nás, tak i v zahraničí či skládání a aranžérství.

Kytara se pro Lukáše v dětství stala azylem díky velmi malé lásce k základní škole, která ho nebavila. Na kytaru hraje od svých 7 let a dnes je s ní spojen skoro jakousi pupeční šňůrou a můžeme si ho představit jako takového dřívějšího potulného loutnistu.¹⁰⁸ Lukáše v dětství k hudbě vedla spíše maminka, která hrála na klavír a dokonce měla jít na konzervatoř, ale vybrala si nakonec jinou školu a dodnes na klavír hraje. V domácnosti byla kytara, a tak se Lukáš intuitivně dostal ke kytaře a vystudoval celý sedmiletý cyklus na základní umělecké škole, kde byl úspěšný a hodně soutěžil. Další studium pokračovalo od roku 1998 stále v oboru hry na kytaru, na konzervatoři Českých Budějovicích u paní profesorky Vilmy Manové¹⁰⁹ „*ta mě naučila pracovitosti a kázně a já mám od ní takový ten zdravý sebedril.*“¹¹⁰ Na budějovické konzervatoři nebyl a ani dnes není studijní obor kompozice, a tak se Lukáš během studia spojil pouze s partou nadšenců a panem profesorem Jiřím Churáčkem.¹¹¹ Společně začínali organizovat první autorské večery a všechny náležitosti s tím spojené. Poté v roce 2003 nastoupil na Pražskou konzervatoř na kompozici ve třídě profesora a tehdejšího ředitele Věroslava Neumanna.¹¹² „*Tam jsem byl opravdu jenom rok, protože jsem se chtěl dostat na akademii (HAMU) a měl jsem vyhlídlého svého pana profesora Ivana Kurze,*“¹¹³ „*studoval jsem skladbu, pak jsem se dostal i na kytaru. Ale už jsem u toho nevydržel. Tehdy se to už hodně překlátilo do psaní. Kytaru jsem studoval u pana profesora Milana Zelenky*“¹¹⁴ „*a ve třetím ročníku před bakalářským koncem se studiem*

¹⁰⁸ Český rozhlas: Lukáš Sommer, kytarista- Telefonotéka [online]. 29. 6. 2017 [cit. 2021-5-30]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/lukas-sommer-kytarista-5932971>

¹⁰⁹ Manová, Vilma Mgr.; česká kytaristka, vyučuje na Konzervatoři v Českých Budějovicích

¹¹⁰ Český rozhlas: Lukáš Sommer, kytarista- Telefonotéka [online]. 29. 6. 2017 [cit. 2021-5-30]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/lukas-sommer-kytarista-5932971>

¹¹¹ Churáček, Jiří MgA. (1960); hudební skladatel, pedagog; V letech 2000–2013 vyučoval na Konzervatoři v Českých Budějovicích. Od září 2013 učí opět v Praze na Konzervatoři Jaroslava Ježka a od r. 2014 současně na Konzervatoři Jana Deyla.

¹¹² Neumann, Věroslav Mgr. (1931-2006); český hudební skladatel, pedagog, sbormistr

¹¹³ Kurz, Ivan prof. (1947) je český hudební skladatel a pedagog. Je jedním z významných představitelů současné skladatelské generace, do povědomí hudební veřejnosti se zapsal jako tvůrce hudby pódiové i jako přední autor hudby filmové a divadelní.

¹¹⁴ Zelenka, Milan prof. (1939) je český koncertní kytarista, od roku 1989 dosud pedagog na HAMU Praha

skončil.“¹¹⁵ Lukáš tedy dokončil HAMU jen v oboru skladby. Dnes se Lukáš věnuje skládání i koncertování má to rozdělené po určitých časových cyklech, kdy buď skládá a soustředí se na skládání, anebo koncertuje a jen cvičí. „*Ke své tvorbě, co se týče skládání, se musím propsat. Mám rád samotné psaní a cvičím si na tom ten ponor je to pro mě svým způsobem meditace.*“¹¹⁶

Lukáš Sommer patří mezi naše české autory hudby orchestrální, komorní vokální a instruktivní. Jeho působení není však jen u nás, ale po celém světě například Tokiu, Amsterdamu, Paříži, Vídni, Torontu, Soulu, Bratislavě, Novém Dillí, Džajpur, Selbu či Bremerhavenu. Nedílnou součástí Lukáše Sommera je pedagogická činnost v Základní umělecké škole v Lysé nad Labem, kde vyučuje kytaru.

Současnou novinkou v Lukášově tvorbě je rok připravovaná *Symfonická báseň Smrtihlav* inspirovaná stejnojmennou povídkou anglického romantického básníka a prozaika Edgara Allana Poea. Obsahem básně je reflexe roku 2020, který byl poznamenán koronavirovou krizí.¹¹⁷ Skladba měla mít premiéru 14. ledna, ale z důvodu pandemie a praktického nekonání kultury, byla natočena v únoru 2021 Filharmonií Bohuslava Martinů Zlín. Symfonická báseň Smrtihlav bude součástí nového CD se stejným názvem *Smrtihlav 2020*, toto CD bude obsahovat skladby vzniklé právě v době koronavirové krize.

Za svůj největší skladatelský úspěch Lukáš prý vždy s nadsázkou považuje dokončení skladby.¹¹⁸ „*Vždycky to největší trauma pro skladatele je první zkouška orchestru, protože tam poprvé muzikanti vidí noty a to co si skladatel vymyslel, také poprvé zní*“¹¹⁹

¹¹⁵ Osobní rozhovor s Lukášem Sommerem z 29. 5. 2021 v Lysé nad Labem, archiv autorky.

¹¹⁶ Tamtéž.

¹¹⁷ Pandemie covidu-19. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2021-5-30]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Pandemie_covidu-19

¹¹⁸ Česká televize: *Události v kultuře* [online]. 22. 12. 2017 [cit. 2021-5-29]. Dostupné z:

<https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097206490-udalosti-v-kulture/217411000121222>

¹¹⁹ Můj pokus o mistrovský opus: Jana Boušková versus Koncert pro harfu a orchestr Lukáše

Sommer. *Česká televize* [online]. 30. 11. 2016 [cit. 2021-5-28]. Dostupné z:

<https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10809650686-muj-pokus-o-mistrovsky-opus/415234100021004-jana-bouskova-versus-koncert-pro-harfu-a-orchestr-lukase-sommer>

6.1 Tvorba Lukáše Sommera pro hoboj

Koncert pro hoboj a komorní orchestr „je poctou mému milovanému skladateli Maurici Ravelovi, sloh je spíše klasický, umírněný ve zvuku.“¹²⁰ Jak sám Lukáš říká: „Ravel je má velká láska od dětství, Ravel mě v podstatě provází celým mým životem, a to je učebnice instrumentace.“¹²¹ Koncert měl světovou premiéru 28. a 29. března 2018 v Kosteletce sv. Anny v Českých Budějovicích, od té doby se zatím ještě znovu nehrál. Tento koncert je věnován a premiérován Vilémem Veverkou. Koncert má čtyřvětou formu a to právě Lukáše na této kompozici lákalo 1. Canzonetta, 2. Allegro con spirito, 3. Notturmo, 4. Vivace. Cílem bylo dostat mezi věty zvláštní disproporci. Třetí část Notturmo je nejvýpravnější a má nejvíce zlomů a taky byla napsána jako první. Původně Notturmo mělo být druhou částí, ale jak přibýly další věty a i díky své desetiminutové délce, se stalo třetí částí a v rychlosti vzniklo Allegro con spirito. Melodie z Canzonetty se objevuje v Lukášově tvorbě u více skladeb, ne tedy takto přímo stylizovaná, ale můžeme ji slyšet například i ve Vánoční kantátě. Vivace vzniklo nakonec a cílem bylo, aby mělo nepastorální zvuk. „Vilém si přál, aby to bylo zároveň náročně těžký Concerto, že nechce, aby to bylo něco jen tak. Tak jsem si říkal v poslední větě, Ti to kamaráde ... A opravdu v závěru sotva popadal dech. Je to velmi náročné i díky zrychlování tempa. Doprovod pro orchestr taky není zrovna úplně jednoduchý.“¹²² Ke konzultaci se sešli jednou, možná dvakrát. Koncert díky své členitosti nemá úpravu hoboj s klavírem. „Já nevím, jestli by to vyznělo, snažím se jít vždycky hodně po tom zvuku a to by v klavíru asi tak nevyznělo.“¹²³ Vzkaz pro budoucí interprety od Lukáše je: „myslím si, že je potřeba k této skladbě technicky vyzrát.“¹²⁴

„Když si u skladby nevím jak a kam jít dál, tak mi pomůže si představit toho interpreta, třeba Viléma a tak si pak říkám, co by tam Vilém mohl udělat, aby to i mě bavilo. Tento vizuální moment mi v těchto situacích vždycky pomůže. Pro Viléma je báječné psát. On má opravdu málo limitů, nemusím přemýšlet, které intervalové skoky si nemohu dovolit, a vůbec neomezuje skladatele. A je rytmickej, což se mi strašně líbí. Já mám rád rytmy. Mám rád, když skladba má více ingrediencí a vrstev. Mám rád ten

¹²⁰ LUKÁŠ SOMMER *Three Concerts*. Praha: Lukáš Sommer in association with Radioservis, 2018. ISBN CR1003-2. CD

¹²¹ Český rozhlas: Lukáš Sommer, kytarista- Telefonotéka [online]. 29. 6. 2017 [cit. 2021-5-30]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/lukas-sommer-kytarista-5932971>

¹²² Osobní rozhovor s Lukášem Sommerem z 29. 5. 2021 v Lysé nad Labem, archiv autorky.

¹²³ Tamtéž.

¹²⁴ Tamtéž.

jeho projev i při tom hraní on, když má volnou ruku a jde do cressenda, tak si tou rukou pohybem vzhůru pomůže a vím, že na to posluchači koukají se zaujetím.“¹²⁵

Vilém: Je fakt, že já jsem to tenkrát nastudoval velmi rychle a na to, že je ta nahrávka bez střihu a bez žádného zásahu, tak si myslím, že je velmi solidní.“¹²⁶

Vilémovi je věnována i skladba, která vznikla roku 2005 *Pět charakteristických kusů pro hoboj a klavír*. Premiéra byla 26. 9. 2006 s Janem Thuri a Shoko Shimomura na klavír, ale poté ji nahrál v Českém rozhlasu Vilém Veverka s klavíristou Danem Wiesnerem a byla mu i věnována.

Nyní vzniká s věnováním pro Viléma nová skladba pro jeho komorní uskupení Ultimate W Band, která se bude jmenovat *Road movie*. „Bude to taková apokalyptická rychlovka v duchu Tarantinovský biáků. Nebude to ovšem filmovka popisná, ale bude z toho cítit v pozadí nějaký běsovitý film.“¹²⁷

Skladba *Impromptu - in memoriam Henry Dutilleux* pro hoboj a klavír vznikla na objednávku soutěže Pražské jaro 2014 a stala se povinnou skladbou pro soutěžící na hoboj. „Zatímco práce na první skladbě pro Pražské jaro, flétnovém koncertu *Dopis otci*, který zazněl před dvěma lety, byla silně autobiografická a obtížná na celkovou formu, u *Impromptu* mi průběh hudby vytanul jaksi sám. Teprve po smrti Henriho Dutilleuxe jsem si totiž uvědomil, jak mi byl tento skladatel blízký a jak hluboce ovlivnil moji hudbu. Jsem si vědom, že skladba je mimořádně obtížná a na běžný typ nástroje téměř nehratelná, ale myslím, že soutěžní skladba festivalu jako je Pražské jaro by měla hranice svého nástroje posouvat dále,“ sdělil pro Operu+ Lukáš Sommer.¹²⁸

Pro hoboistu Jana Thuriho¹²⁹ vznikla *Malá sonáta pro hoboj a klavír* a taktéž i skladba *Soucestí* – to je věta pro hoboj a smyčcové trio, která měla premiéru 12. 12. 2005 v Praze v Sále Martinů. Novinku z roku 2020, kterou Jan Thuri hrál od Lukáše Sommera, je skladba pro hoboj a varhany *Bílá holubice*. „Vznikla k výročí 17. listopadu, proto se skladba jmenuje *Bílá holubice*.“¹³⁰

¹²⁵ Osobní rozhovor s Lukášem Sommerem z 29. 5. 2021 v Lysé nad Labem, archiv autorky.

¹²⁶ Osobní rozhovor s Vilémem Veverkou z 26. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.

¹²⁷ Osobní rozhovor s Lukášem Sommerem z 29. 5. 2021 v Lysé nad Labem, archiv autorky.

¹²⁸ *Opera+*: *Začíná Pražské jaro 2014* [online]. 7. 5. 2014 [cit. 2021-5-30]. Dostupné z: <https://operaplus.cz/zacina-prazske-jaro-2014/>

¹²⁹ Thuri, Jan MgA. (1975); český hoboista, profesor Pražské konzervatoře; syn F. X. Thuriho

¹³⁰ Osobní rozhovor s Lukášem Sommerem z 29. 5. 2021 v Lysé nad Labem, archiv autorky.

Pro anglický roh a klavír vznikla *Starodávná píseň* na objednávku českého rádia Ostrava.

Pro hoboistu Lukáše Pavlíčka¹³¹ vznikla skladba *Tance a chmury* pro hoboj a smyčcový kvartet. Skladba má tři věty 1. Introduzione e Danza, 2. Lacrimosa 3. Frottola, Allegro di Fuga. Vznikla roku 2018 a hrál ji na hoboj Lukáš Pavlíček a Sedláčkovovo kvarteto.

¹³¹ Pavlíček, Lukáš MgA. (1986); český hoboista, hoboista Symfonického orchestru Českého rozhlasu, člen tria Českého rozhlasu

7 Jiří Gemrot

Skladatel, hudební režisér, pedagog Jiří Gemrot se narodil 15. dubna 1957 v Praze. „*Já mám rád syntetický sloh, než nějaké experimenty. K tomu mě vede má povaha, ale taky i zkušenost, že tato hudba je lépe přijímaná. Mám rád muziku, která je opřena o tonální základ a melodii.*“¹³²

Jiří Gemrot pochází z hudební rodiny, maminka i tatínek zpívali. „*Táta byl amatérský zpěvák a maminka zpívala, nějakou dobu profesionálně v Československém státním souboru písní a tanců. Takže k muzice měli celkem blízko.*“¹³³ Oba chtěli, aby Jiří Gemrot hrál na nějaký nástroj, a tak se od sedmi let začal učit hrát na klavír. Hudbu si během svých let dospívání oblíbil a rozhodl se jít na konzervatoř. Od třinácti let chodil na hodiny skladby k panu Janu Zdeňkovi Bartošovi¹³⁴ a v té době pochopil, že chce se věnovat více skladbě než klavíru. V této době, nešlo studovat na konzervatoři jen skladbu, takže se Jiří Gemrot dostal na klavír a jako druhý obor mu povolili studovat skladbu. Na Pražské konzervatoři studoval v letech 1972–1976 hru na klavír u Emy Doležalové a kompozici u Jana Zdeňka Bartoše. Na Hamu studoval v letech 1976–1981 už pouze skladbu u profesora Jiřího Pauera.¹³⁵

Po studiích působil krátce v Armádním uměleckém souboru Víta Nejedlého jako klavírista. Od roku 1982 byl hudebním režisérem v Československém rozhlasu v Praze. Jelikož odmítl členství v komunistické straně, odešel z rozhlasu a nastoupil v roce 1986 do vydavatelství Panton na pozici hudebního producenta. V roce 1990 se vrátil do Českého rozhlasu a byl vedoucím hudebních režisérů až do konce minulého roku 2020. Jako hudební režisér spolupracuje s předními umělci a Českou televizí. Od roku 2001 učí na pražské konzervatoři skladbu. Na HAMU učí hudební režie.

Tvorba Jiřího Gemrota vychází z evropské tradice hudby, ale využívá i polytonalitu, atonální plochy, alegoriku, ale rámcově to má vždy tonálně zakotvené. Jiří Gemrot píše spíše komorní tvorbu. „*Komorní tvorba je mi blízká a píše z 90 % na objednávku, a proto mne oslovují více komorní tělesa. Je pro mě důležité*

¹³² Osobní rozhovor s Jiřím Gemrotem z 12. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

¹³³ Tamtéž.

¹³⁴ Bartoš, Jan Zdeněk; (1908 - 1981) byl český hudební skladatel.

¹³⁵ Pauer, Jiří (1919 - 2007) byl český pedagog, hudební skladatel, hudební manažer, funkcionář, publicista a organizátor.

*vědět pro koho píšu a taky tím pádem vím, že se skladba bude hrát, takže nejsem šuplíkový autor. Prostě v životě mě potkaly víc objednávky komorní muziky, no tak jsem psal víc komorní muziku.*¹³⁶ V komorních dílech najdeme pět smyčcových kvartetů, čtyři klavírní tria, *Klavírní kvintet*, *Klavírní kvartet* a mnohé další sonáty. V orchestrální tvorbě je autorem dvou symfonií, *Americké přede hry*, *Tance a reflexe*, a dalších., *A dokonce, když jsem psal nějakou orchestrální věc, tak zejména v první půlce života, to bylo tak, že jsem si vždycky vytkl orchestrální věc napsat jako určitou sumarizaci, toho předchozího, co jsem napsal. Byl to takový abstrakt toho, co jsem si vyzkoušel na té komorní muzice.*¹³⁷ Mezi další díla řadíme *Mši pro smíšený sbor*, a řadu dalších kantát, sonáty pro housle, violoncello, klavír. Koncerty pro, klavír, housle, flétnu a další.

*„Já to mám v životě rozdělené, část věnuji učení, část režii, což dnes režijuji poměrně hodně a vedle toho komponuji no.“*¹³⁸

¹³⁶ Osobní rozhovor s Jiřím Gemrotem z 12. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

¹³⁷ Tamtéž.

¹³⁸ Tamtéž.

7.1 Tvorba Jiřího Gemrota pro hoboj

První skladbou pro hoboj byla *Rapsodie pro hoboj a klavír* je věnována a napsána hobojistovi Janu Adamusovi. „*Přece jen jsem našel noty Gemrotovy Rapsodie, i když jsem si myslel, že už jsou dávno ztracené. V dávných dobách temnoty a nesvobody probíhaly tzv. "Koncerty - besedy" a pořadatelé na ně dostávali podporu. Asi to bylo tak, že jsem měl mít Koncert - besedu a na výběr byli skladatelé určení tehdy Svazem skladatelů. A protože tam byl i pan Gemrot, s kterým se znala moje klavíristka Květa Novotná, tak jsme si vybrali jej. Ale protože v té době myslím neměl žádnou skladbu, tak pro nás napsal "něco nového". Rapsodii dopsal dne 13. 12. 1988 a v následujícím roce jsme tedy měli Koncert - besedu v Jihlavě. Ovšem datum už nevím. Takže to je tak asi vše, na co si vzpomínám...*“¹³⁹

Šalmajana je skladbou pro šest hoboju, anebo čtyři hoboje a dva anglické rohy.

Jiří Gemrot a Vilém Veverka spolu už dlouho spolupracují, protože Gemrot je ve většině případů hudebním režisérem desek Viléma Veverky. „*Samozřejmě se známe strašně let s Vilémem a nahrávali jsme mnohokrát spolu. Různé věci všelijaké soudobé věci, divočiny Elliotta Cartera, si pamatuji.*“¹⁴⁰ „*Jiří Gemrot je podepsaný pod mou drtivou většinou mých nahrávek. Takže tam je vztah taky interpreta a hudebního režiséra a interpreta. Skrze to se známe velmi dobře. To jsou desítky hodin společně strávené ve studiu.*“¹⁴¹

První skladba, kterou napsal Jiří Gemrot ve spolupráci s Vilémem Veverku, byla objednávka pro trio hoboju, harfa, klavír od Viléma Veverky, Kateřiny Englichové a Martina Kasíka. *Trio pro hoboju, harfu a klavír* má pět vět 1. Risoluto e marcato, 2. Allegretto, 3. Allegro impetuoso, 4. Largo, 5. Andante tranquillo- Allegro molto. „*Na to konto on mě tehdy vyzval, abych mu napsal koncert. To trio jsem psal někdy 2010, tak bych to odhadoval.*“¹⁴²

Dlouhá léta slibovaný *Koncert pro hoboj a orchestr* psal Jiří Gemrot v roce 2016 v Essenu. Jiří Gemrot jezdí do Essenu za Tomášem Netopilem a natáčí tam s Essenskou filharmonií. Jelikož práce vychází na dopoledne a občas večery, tak odpoledne mívá

¹³⁹ Osobní korespondence s Janem Adamusem z 14. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

¹⁴⁰ Osobní rozhovor s Jiřím Gemrotem z 12. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

¹⁴¹ Osobní rozhovor s Vilémem Veverkou z 26. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.

¹⁴² Osobní rozhovor s Jiřím Gemrotem z 12. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

Gemrot volno, které využívá ke komponování v Netopilově dirigentské místnosti. „*Když jsem toho roku byl v Essenu, tak tam (Tomáš Netopil) za mnou vlítl a říká: „Co píšeš?“ Hobojový koncert. „Hobojový koncert? Pro koho?“ Pro Viléma Veverku. „To se mi hodí! Já mám koncert v Praze s Fokem, já tam dělám Fantastickou od Berlioze a La valse Ravela a to by se mi hodilo mezi to. „A aniž jsem to měl napsaný, tak mi slíbil, že mi to s tím Fokem udělá. Tak jsem s ním tedy souhlasil. No a vidíte 2010 trio a 2016 koncert a mezi tím jsem mu to furt sliboval. No mám dodací lhůty dlouhé.“*¹⁴³ Gemrot nejdříve hledal formu, aby to nebyl úplně tradiční koncert a aby si Vilém Veverka zahrál. Vilém Veverka byl hlavní inspirací koncertu, a to díky své hráčské schopnosti. Světová premiéra *Koncertu pro hoboje a orchestr* byla 31. ledna a poté druhý den repríza 1. února 2018 ve Smetanově síni Obecního domu v Praze se Symfonickým orchestrem hlavního města Prahy FOK dirigoval Tomáš Netopil.¹⁴⁴

Koncert je rozdělen do tří vět, ale hraje se v jednom celku. Na začátku má úvod, z něhož se vystříbří první rychlejší věta. Na první větu navazuje attacca druhá věta. Po druhé větě se jako spojka objeví kousek úvodu, který se propojuje do třetí věty. Třetí věta je Scherzo, po kterém následuje sólová kadence a po ní je návrat zpět do druhé věty. Za druhou větou je finále. Celý koncert skončí opět hudbou z úvodu. „*Ona je to taková pyramida.*“¹⁴⁵ Celý koncert se hraje bez přerušení a má asi dvacet minut. Koncert je napsán v tónině B dur a to díky nejnižšímu tónu v rozsahu hoboje a to malého b. Celá skladba je napsána v klasické notaci a neskrývá žádné novodobé techniky či jiné záludnosti. V tomto případě Vilém Veverka vůbec do partu nezasahoval ani nic s Jiřím Gemrotem nekonzultoval, jen udělal drobnou úpravu na koncertě, která se Gemrotovi zalíbila a vložil ji do partu jako Vilémovu ossiu.

¹⁴³ Osobní rozhovor s Jiřím Gemrotem z 12. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

¹⁴⁴ Netopil, Tomáš (1975) je český houslista a dirigent, vítěz mezinárodní dirigentské soutěže George Soltiho z roku 2002.

¹⁴⁵ Osobní rozhovor s Jiřím Gemrotem z 12. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

Oboe solo

11

ossia:

5

molto f

555

Cadenza

5 5 5

3 3

Notový příklad 5: Koncert pro hoboje a orchestr – Kadence, str. 11

„Mně jde o to, aby to třeba zase někdo hrál.“¹⁴⁶

¹⁴⁶ Osobní rozhovor s Jiřím Gemrotem z 12. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

8 Zdeněk Merta

Hudební skladatel, klavírista, producent Zdeněk Merta se narodil 25. dubna 1951.

Zdeněk Merta od začátku svého působení v hudbě nebyl úplně jen tím klasickým interpretem vážné hudby, vedle studia na konzervatoři působil v showbyznysu. Když se rozhodoval, kam by šel po střední škole dál studovat, napadla ho s kamarády konzervatoř. Jak sám říká, v hudbě tenkrát byla jakási svoboda a tu vidí i dodnes.¹⁴⁷ Na přijímačky na klavír ho připravoval profesor Mareček, který mu ale říkal: „*Poslyš, ty jsi šikovný, výborně slyšíš a máš sklony k improvizaci. Běž na varhany, tam se o hudbě dozvíš víc, je to pro tebe rozhodně lepší a bude tě to víc bavit.*“¹⁴⁸ Po dokončení studia na konzervatoři v oboru varhany a dirigování se dostal na pražskou HAMU do třídy skladby. Po studiích se věnoval spíše vlastním projektům spolupracoval se zpěvačkami Petrou Černockou¹⁴⁹, Zorou Jandovou¹⁵⁰, Petrou Janů,¹⁵¹ Hanou Hegerovou¹⁵² a s různými partnery. Dnes už téměř třicet let působí pro Městské divadlo v Brně. Složil pro divadlo i mnoho muzikálů například *Bastard*, *Babylon*, *Svět plný andělů*, *Ptákoviny* a další. Taktéž píše filmovou hudbu a vedle ní mnoho písní a i klasických děl například multimediální balet *Casanova*, operu *Ferdinand KD`E STE*, klavírní cyklus *Ulice*, *Koncert pro elektrickou kytaru a orchestr*. Zdeněk Merta napsal dvě symfonie „*já jim říkám symfonické obrazy, ale obě mají nějakých 40 minut, takže jsou to velké symfonie*“¹⁵³ *The Last Century (Ze starého světa)*. „*Což je můj pohled na 20. století, se vším, s dětskými vzpomínkami, se vzpomínkou obou válek, které jsem nezažil, ale co pro mě znamenali v takovém pojetí života. Takže je to taky trošku filmová hudba.*“¹⁵⁴ Druhá symfonie se jmenuje *Saint Petersburg*, což je třídílný symfonický obraz pro město Petrohrad tato symfonie vznikla na objednávku filharmonické společnosti Petra Iliče Čajkovského v Petrohradu, premiéra se hrála při oslavách města 27. května 2011 v Petrohradě. Jejímí částmi jsou 1. *Petr 1*, 2. *Alžběta Spravedlivá*, 3. *Kateřina Veliká*.

¹⁴⁷ Osobní rozhovor se Zdeňkem Mertou z 20. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

¹⁴⁸ MERTA, Zdeněk. *Hudba je zázrak*. Praha: Mladá fronta, 2015. ISBN 978-80-204-3883-6.

¹⁴⁹ Petra Černocká (1949) je česká zpěvačka a herečka.

¹⁵⁰ Zora Jandová (1958) je česká sportovkyně, textařka, skladatelka, moderátorka, herečka a zpěvačka, manželka hudebního skladatele Zdenka Mertu.

¹⁵¹ Petra Janů, vlastním jménem Jana Petrů (1952) je česká zpěvačka populární hudby a herečka.

¹⁵² Hana Hegerová, rozená Carmen Mária Štefánia (Beatrix) Farkašová, (1931 – 2021) byla slovensko-česká zpěvačka a herečka, označovaná za nekorunovanou královnu československého šansonu

¹⁵³ *Český rozhlas: Telefonotéka* [online]. 25. 2. 2016 [cit. 2021-6-19]. Dostupné z: Zdeněk Merta, skladatel, klavírista a producent

¹⁵⁴ Tamtéž.

Zdeněk Merta je taktéž autorem tří knih *Pražská svatba a jiné erotické povídky*, *Křížem krážem* a *Hudba je zázrak*.

„Já su z Veselíčka což, je 20 km od Olomouce a cítím se být políben tou Moravou. Takže jestli se ve mně nachází nějaký talent, tak je to místní talent tato místa se mě dotýkají velmi emotivně.“¹⁵⁵

¹⁵⁵ Youtube: *Hudbou přes horizonty* [online]. 29. 4. 2021 [cit. 2021-6-18]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=rymXuxhGLDg>

8.1 Tvorba Zdeňka Merty pro hoboj

Zdeněk Merta mapuje Viléma Veverku už delší dobu a byl prý už na premiéře *Koncertu pro hoboj a komorní orchestr* od Martina Hyblera v roce 2004. „*Jemu se to líbilo a od té premiéry mne začal více sledovat. Jednoho dne došel k tomu názoru, že by rád vytvořil taky nějakou koncertantní skladbu, která bude reflektovat dříve použité hudební momenty. Je to jakási kompilace, která jednoznačně nese jeho rukopis. S ohledem na předchozí skladby například ta Hyblerova je tato výrazně snazší, a taky proto jsem to mohl hrát s devíti prsty.*“¹⁵⁶ Zdeněk Merta pořádá v Brně v divadle koncerty s názvem *Zdeněk Merta u klavíru* a tam si Viléma pozval jako hosta a pro tu příležitost napsal kousek z koncertu „*takže jsme to od té doby začali postupně budovat.*“¹⁵⁷ Zdeněk Merta se znal s Vilémem už z dřívější spolupráce a to ho motivovalo k vytvoření této skladby. Part spolu konzultovali a vycházeli ze svých dřívějších zkušeností jejich společné spolupráce.

Vilém před premiérou měl úraz, při kterém si zlomil malíček levé ruky a následně ho měl i operován. V době premiéry byl prst zcela mimo provoz. „*Mysleli jsem si, že to budeme muset upravit, ale já jsem tam použil jiné hmaty, ale v zásadě jsem naopak ještě ve finále mohl tu kompozici ještě lehce přitvrdit, ale nebyla tam opravená jediná nota.*“¹⁵⁸ Většina hmatů se dala upravit a tón malé h či b hrál Vilém pravým palcem zesponu těla hoboje. Nutno podotknout, že Vilém má docela dlouhé prsty, v případě krátkého palce by asi tato varianta nebyla uskutečnitelná.

Over Horizons (concerto for 9 fingers), (Koncert pro devět prstů), je od Zdeňka Merty jedinou skladbou pro hoboj v jeho tvorbě s věnováním Vilému Veverkovi. Sám Vilém Veverka společně se Zdeňkem Mertou za klavírem ji hráli ve světové premiéře 29. dubna 2021. Premiéra byla uvedena na Závěrečném koncertě 75. Sezóny Moravské filharmonie Olomouc s názvem *Hudbou přes horizonty*. Kvůli pandemické situaci, byl koncert zcela bez diváků a vysílal se on-line na YouTube¹⁵⁹ kanálu, kde je uložen. „*My jsme to následně přejmenovali Concerto for nine fingers, tento název je teď oficiální.*“¹⁶⁰ Koncert má pět hlavních částí 1. *Prolog*, 2. *Bluesy*, 3. *Animato*, 4. *Tango nuevo*, 5. *Vivo*. První větu s druhou propojuje improvizace klavíru. „*Chvilku to byl*

¹⁵⁶ Osobní rozhovor s Vilémem Veverkou z 26. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.

¹⁵⁷ Osobní rozhovor se Zdeňkem Mertou z 20. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

¹⁵⁸ Osobní rozhovor s Vilémem Veverkou z 26. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.

¹⁵⁹ <https://www.youtube.com/watch?v=rYMxuxhGLDg>

¹⁶⁰ Osobní rozhovor s Vilémem Veverkou z 26. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.

dvojkonzert pro hoboj a klavír, ale když jsem to měl hrát já, tak jsem si říkal, že si tím nebudu komplikovat život.“¹⁶¹

5

Notový příklad 6: Over Horizons (concerto for 9 fingers), partitura str. 5

Druhou větu se třetí spojuje *Intermezzo 1* a následně jako dalším propojením, ještě *Intermezzo 2*, po kterém je hbojová kadence a *Intermezzo 3* zazní před poslední větou *Vivo*. Celkem tedy má koncert osm za sebou navazujících částí a je zhruba 23 minut dlouhý.

¹⁶¹ Osobní rozhovor se Zdeňkem Mertou z 20. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

Notový příklad 7: *Over Horizons (concerto for 9 fingers)*, partitura str. 28

45

Intermezzo 3

550 **Y** Meno mosso

B. Cl. *mf*

Timp. *fp*

Perc. *mp* tam tam

Vln. I *mf*

Vln. II *mf*

Vla. *mf*

Vc. *mf*

Notový příklad 8: *Over Horizons (concerto for 9 fingers)*, partitura str. 45

„Je to prostor a velmi otevřený, kdyby to někdo chtěl hrát, musí to mít ksicht a energii. On to považuje za lyrickou skladbu, zatímco já ne a myslím si, že to je spíše energetické. Jak říkám ty noty nejsou takové dogma, ale podstatná je ta energie, kterou do toho určitě Vilém velmi dobře vnesl.“

9 Pavel Trojan

Pavel Trojan, je český hudební skladatel a pedagog. Narodil se 14. srpna 1956. Vystudoval skladbu na Pražské konzervatoři ve třídě Ilji Hurníka¹⁶² a poté Hudební akademii múzických umění ve třídě Jiřího Pauera.¹⁶³ Po studiích se věnoval výuce hudebně teoretických předmětů na Pražské konzervatoři a v letech 2004 – 2019 byl ředitelem konzervatoře.

Dílo Pavla Trojana je zastoupeno v orchestrální, komorní, vokální tvorbě. Je ovšem potřeba zmínit již napsanou nejnovější skladbu pro hoboj roku 2021. *Koncert pro hoboj a orchestr s podtitulem Eiger*, koncert je věnován Vilému Veverkovi. Zatím nebyl ještě proveden. Nyní probíhají přípravy. Tímto otevíráme další podněty pro ostatní hoboisty.

¹⁶²Hurník, Ilja (1922 - 2013) byl český hudební skladatel, klavírista, hudební pedagog, dramatik a spisovatel.

¹⁶³Pauer, Jiří (1919 – 2007) byl český pedagog, hudební skladatel, hudební manažer, funkcionář, publicista a organizátor.

Závěr

Cílem této diplomové práce bylo zmapovat skladby věnované Vilému Veverkovi od soudobých českých skladatelů. V tomto ohledu byl cíl naplněn. Od všech výše uvedených autorů byla představena jejich díla zejména pro hoboj. Vzhledem k věku Viléma Veverky předpokládáme, že seznam skladeb bude v budoucnu obsáhlejší. U většiny je vložen jejich osobní komentář s uvedeným textem a dodatečný vklad. Tento záměr osobních či korespondenčních setkání se u všech podařil, kromě brněnského skladatele Pavla Zemka Nováka, s tím se mi nepodařilo spojit. Setkání byla vždy obohacující a cenná.

Věřím, že skladby s časem budou interpretovány i jinými hoboisty a tato práce při jejich studiu jim třeba bude nápomocná. Možná právě tou první bude koncert od Jiřího Gemrota, jak mi sám prozradil v rozhovoru, že už po premiéře zazněl návrh, že by mohla být zařazena jako povinná skladba v Mezinárodní soutěži Pražské jaro.

Díky této práci jsem měla tu čest poznat ještě více Viléma Veverku, a to především kvůli jeho mamince. Poznáním našich současných skladatelů jsem se přesvědčila se o tom, že se jedná o neobyčejné osobnosti. Proto si myslím, že má cenu věnovat se soudobé hudbě a usilovat o její prosazení na poli již osvědčených starších skladeb a věnovat se více novým možnostem způsobu hry na hoboj. U většiny současných skladeb je zapotřebí, dle slov Viléma, ovládat všechny novodobé techniky a ne se je učit až se studiem dané kompozice. Například věčný dech je určitě nezbytnou součástí. „*Ty potřebuješ se vlastně nikde nešetřit a furt jet na doraz. To znamená nikde nepoklesnout, ale v zásadě neustále jet s pedálem u podlahy.*”¹⁶⁴ Už dnes máme i díky Vilémovi mnoho kvalitních soudobých hoboiových děl a byla by škoda je opomíjet. Dalo by se říci, že mnoho interpretů a posluchačů vyhledává a vsází na díla posluchačsky líbivá na první poslech. Proto je nyní na nás interpretech prosazovat a hrát i současnou tvorbu.

Na závěr si dovolím připojit poslední citace, díky kterým jsem došla k závěru, že skoro pro všechny je hlavní inspirací sám Vilém Veverka a jeho brilantní a osobitá hra na hoboj.

¹⁶⁴ Osobní rozhovor s Vilémem Veverkou z 26. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.

Martin Hybler: „*Vilém je prostě aktivní zapojuje mě a vytěžuje. Známe se řadu let a vím, že je to skvělý hráč.*“¹⁶⁵

Lukáš Sommer: „*Já mám rád ten jeho projev při hraní. Pro Viléma je báječné psát. Má málo limitů, neomezuje skladatele, ba naopak ten part je schopen ještě obohatit.*“¹⁶⁶

Jiří Gemrot : „*Inspirace byla Vilém, protože jsem věděl, že toho zahraje hodně a že to bude dobrý.*“¹⁶⁷

Zdeněk Merta: „*Vilém je výrazná osobnost a skvělý hráč.*“¹⁶⁸

¹⁶⁵ Osobní rozhovor s Martinem Hyblerem z 27. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.

¹⁶⁶ Osobní rozhovor s Lukášem Sommerem z 29. 5. 2021 v Lysé nad Labem, archiv autorky.

¹⁶⁷ Osobní rozhovor s Jiřím Gemrotem z 12. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

¹⁶⁸ Osobní rozhovor se Zdeňkem Mertou z 20. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

Seznam použité literatury

BÄRENREITER Praha: CHCI BÝT KYTARISTOU [online]. 23. 4. 2019 [cit. 2021-5-29]. Dostupné z: <https://www.baerenreiter.cz/novinky1/chci-byt-kytaristou.html>

Česká televize- Události v kultuře: Časoplet skladatele Lukáše Sommera [online]. 24. 11. 2018 [cit. 2021-5-29]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097206490-udalosti-v-kulture/218411000121124/obsah/659387-casoplet-skladatele-lukase-sommer>

Česká televize: Události v kultuře [online]. 22. 12. 2017 [cit. 2021-5-29]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/1097206490-udalosti-v-kulture/217411000121222>

Český hudební slovník osob a institucí: Kopelent, Marek [online]. [cit. 2021-6-20]. Dostupné z: https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=1459

Český hudební slovník osob a institucí: Zemek Novák, Pavel [online]. [cit. 2021-6-16]. Dostupné z: https://www.ceskyhudebnislovník.cz/slovník/index.php?option=com_mdictionary&task=record.record_detail&id=1001608

Český rozhlas Dvojka: Kytara přivedla Lukáše Sommera k vážné hudbě [online]. 25. 2. 2011 [cit. 2021-5-28]. Dostupné z: <https://dvojka.rozhlas.cz/kytara-privedla-lukase-sommer-k-vazne-hudbe-7474636>

Český rozhlas: Hudebník Zdeněk Merta: Hudba nemá žádné špatné vlastnosti a může vás i zachránit [online]. 16. 6. 2020 [cit. 2021-6-21]. Dostupné z: <https://region.rozhlas.cz/hudebnik-zdenek-merta-hudba-nema-zadne-spatne-vlastnosti-a-muze-vas-i-zachranit-8252616>

Český rozhlas: Lukáš Sommer, kytarista- Telefonotéka [online]. 29. 6. 2017 [cit. 2021-5-30]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/lukas-sommer-kytarista-5932971>

Český rozhlas: Premiéra kompozice Proroctví Izajášovo. Osamělé volání a jeho dozvuky v hudbě skladatele Pavla Zemka Nováka [online]. 3. 1. 2021 [cit. 2021-6-16].

Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/premiera-kompozice-prorocvi-izajasovo-osamele-volani-a-jeho-dozvuky-v-hudbe-8397263?player=on#player>

Český rozhlas: Telefonotéka [online]. 25. 2. 2016 [cit. 2021-6-19]. Dostupné z: Zdeněk Merta, skladatel, klavírista a producent

Český rozhlas Vltava: Hudba je mi básní, zjevením iracionálního světa lidské duše. Osudy Marka Kopelenta [online]. 28. 5. 2021 [cit. 2021-6-11]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/hudba-je-mi-basni-zjevenim-iracionalniho-sveta-lidske-duse-osudy-marka-kopelenta-8491782#dil=1>

Facebook [online]. [cit. 2021-5-21]. Dostupné z: <https://www.facebook.com/people/Martin-Hybler/100010131556737>

Harmonie: Opera v kavárně a knihkupectví: Spolek Hausopera pokračuje v brněnské trilogii [online]. 10. 9. 2020 [cit. 2021-5-30]. Dostupné z: <https://www.casopisharmonie.cz/aktuality/opera-v-kavarne-a-knihkupectvi-spolek-hausopera-pokracuje-v-brnenske-trilogii.html>

Hudební informační středisko: Pavel Zemek: Koncert pro hoboje a orchestr [online]. [cit. 2021-6-14]. Dostupné z: <https://www.musica.cz/pavel-zemek-koncert-pro-hoboj-a-orchestr/>

HYBLER, Martin. *Koncert pro hoboje a komorní orchestr : Concerto for oboe and chamber orchestra*. 1. vyd. Praha: Triga, 2007. 1 partitura (93 s.).

Lukáš Sommer [online]. [cit. 2021-5-28]. Dostupné z: <http://www.lukassommer.eu/>

LUKÁŠ SOMMER Three Concerts. Praha: Lukáš Sommer in association with Radioservis, 2018. ISBN CR1003-2. *LUKÁŠ SOMMER Three Concerts*. Praha: Lukáš Sommer in association with Radioservis, 2018. ISBN CR1003-2. CD

Marin Hybler [online]. [cit. 2021-5-21]. Dostupné z: <http://hyblermusic.eu/nezarazene-cs/virtuozni-zavod-kickdown-op-47-pro-hoboj-a-komorni-orchestr/?fbclid=IwAR0KTWONOT8M0xCWZmxNpebb1ic-7WrseReqjzO3IsXliuxHAiQkI584gLU>

Martin Hybler: Telefonotéka [online]. 21. 1. 2016 [cit. 2021-5-22]. Dostupné z: <https://vltava.rozhlas.cz/martin-hybler-skladatel-5017602>

MERTA, Zdeněk. *Hudba je zázrak*. Praha: Mladá fronta, 2015. ISBN 978-80-204-3883-6.

Můj pokus o mistrovský opus: Jana Boušková versus Koncert pro harfu a orchestr Lukáše Sommera. *Česká televize* [online]. 30. 11. 2016 [cit. 2021-5-28]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10809650686-muj-pokus-o-mistrovsky-opus/415234100021004-jana-bouskova-versus-koncert-pro-harfu-a-orchestr-lukase-sommer>

Můj pokus o mistrovský opus: Vilém Veverka versus Suita pro hoboj a klavír Pavla Haase. *Ceskatelevize.cz* [online]. Česká televize: ČT art, 2016, 23. 11.2016 [cit. 2021-5-20]. Dostupné z: <https://www.ceskatelevize.cz/ivysilani/10809650686-muj-pokus-o-mistrovsky-opus/415234100021003-vilem-veverka-versus-suita-pro-hoboj-a-klavir-pavla-haase>

Naše noty.cz: Hybler Martin Vůně vyhaslých stínů op. 14 [online]. [cit. 2021-5-23]. Dostupné z: <https://nasenoty.cz/vune-vyhaslych-stinu-op.-14>

O Českém rozhlas: Curatio hypochondrii pro fagot sólo - Martin Hybler [online]. 23. 1. 2012 [cit. 2021-5-24]. Dostupné z: <https://informace.rozhlas.cz/curatio-hypochondrii-pro-fagot-solo-martin-hybler-8031031>

O Českém rozhlas: Nepovídej- Martin Hybler [online]. 6. 8. 2006 [cit. 2021-5-23]. Dostupné z: <https://informace.rozhlas.cz/nepovidej-martin-hybler-8031015>

O Českém rozhlas: Tři melodramy - Martin Hybler [online]. 24. 11. 2006 [cit. 2021-5-23]. Dostupné z: <https://informace.rozhlas.cz/tri-melodramy-martin-hybler-8031019>

Opera plus: Gemrot + Veverka + Netopil [online]. 01. 02. 2018 [cit. 2021-6-21]. Dostupné z: <https://operaplus.cz/gemrot-veverka-netopil/>

Opera plus: Moravská filharmonie Olomouc zaujala moderní dramaturgií [online]. 30. 04. 2021 [cit. 2021-6-19]. Dostupné z: <https://operaplus.cz/moravska-filharmonie-olomouc-zaujala-moderni-dramaturgii/>

Opera plus: Pár minut s Markem Kopelentem skončilo Vyhnáním [online]. 21. 04. 2017 [cit. 2021-6-20]. Dostupné z: <https://operaplus.cz/par-minut-markem-kopelentem-skoncilo-vyhnanim/?pa=2>

Osobní korespondence s Jakubem Hrušou z 3. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

Osobní korespondence s Jarmilou Jermářovou ze 26. 5. 2021, archiv autorky.

Osobní rozhovor s Jarmilou Tauerovou z 2. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

Osobní rozhovor s Jiřím Gemrotem z 12. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

Osobní rozhovor s Lukášem Sommerem z 29. 5. 2021 v Lysé nad Labem, archiv autorky.

Osobní korespondence s Markem Kopelentem z 18. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

Osobní korespondence s Martinem Daňkem z 2. 6. 2021, archiv autorky.

Osobní rozhovor s Martinem Hyblerem z 27. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.

Osobní rozhovor s Vilémem Veverkou z 26. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.

Osobní korespondence s Vojtěchem Podroužkem z 26. 5. 2021, archiv autorky.

Osobní rozhovor se Zdeňkem Mertou z 20. 6. 2021 v Praze, archiv autorky.

Pandemie covidu-19. *Wikipedia: the free encyclopedia* [online]. San Francisco (CA): Wikimedia Foundation, 2001- [cit. 2021-5-30]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Pandemie_covidu-19

Supraphonline [online]. [cit. 2021-5-21]. Dostupné z: <https://www.supraphonline.cz/album/584490-next-horizon/hi-res>

Světově uznávaný hoboista Vilém Veverka: Snoubí se ve mně negativní vlastnosti mých rodičů... *Youtube.com* [online]. regionalnitatelevize, 2020 [cit. 2021-5-20]. Dostupné z: https://youtu.be/yl7ZJtV0k_o

VEVERKA, Vilém. *Technika hry na hobo se zaměřením na novodobé techniky, aneb, Nové zvukové možnosti hoboje*. Praha, 2004 (obhájeno). 41 s.

WIKIPEDIE: Lukáš Sommer [online]. 26. 8. 2019 [cit. 2021-5-28]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Luk%C3%A1%C5%A1_Sommer

WIKIPEDIE: Zdeněk Merta [online]. [cit. 2021-6-21]. Dostupné z: https://cs.wikipedia.org/wiki/Zden%C4%Bk_Merta

Youtube: Hudbou přes horizonty [online]. 29. 4. 2021 [cit. 2021-6-18]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=rymXuxhGLDg>

Youtube: Kateřina Englichová & Vilém Veverka - Impressions: Ravel, Debussy, Sluka [online]. 11. 4. 2017 [cit. 2021-6-5]. Dostupné z: <https://www.youtube.com/watch?v=fhribu2o-84&t=87s>

Přílohy

Příloha A: Vilém Veverka, Dominik Wollenweber ¹⁶⁹	s. 4
Příloha B: <i>Koncert pro hoboje a orchestr</i> Martin Hyblar – první strana, klavírní výtah ¹⁷⁰	s. 5
Příloha C: <i>Koncert pro hoboje a orchestr</i> Martin Hyblar – první strana, orchestrální partitura ¹⁷¹	s. 6
Příloha D: <i>Amor Vincit</i> Marek Kopelent – první strana, partitura ¹⁷²	s. 7
Příloha E: <i>Koncert pro hoboje a orchestr</i> Lukáš Sommer – první strana, orchestrální partitura ¹⁷³	s. 8
Příloha F: Program koncertu – <i>Koncert pro hoboje a orchestr</i> Lukáš Sommer ¹⁷⁴	s. 9
Příloha G: <i>Koncert pro hoboje a orchestr</i> Jiří Gemrot – první strana ¹⁷⁵	s. 10
Příloha H: <i>Over the Horizon, koncert pro hoboje a orchestr</i> Zdeněk Merta – první strana, orchestrální partitura ¹⁷⁶	s. 11
Příloha I: CD - <i>Ensemble Berlin-Prag</i> (Wollenweber, Veverka, Biron, Willi, Wolff)	
<i>J. D. Zelenka: Trio sonatas ZWV 181</i> ¹⁷⁷	s. 12
Příloha J: Plakát koncertu - <i>Ensemble Berlin-Prag</i> ¹⁷⁸	s. 13

¹⁶⁹ Supraphonline: Vilém Veverka, Ensemble 18+ Vivaldi, Bach, Telemann: Hobojové koncerty [online]. 18. 9. 2015 [cit. 2021-6-21]. Dostupné z: <https://www.supraphonline.cz/album/108573-vivaldi-bach-telemann-hobojove-koncerty>

¹⁷⁰ HYBLER, Martin. *Koncert pro hoboje a komorní orchestr : Concerto for oboe and chamber orchestra*. 1. vyd. Praha: Triga, 2007. 1 partitura (93 s.).

¹⁷¹ HYBLER, Martin. *Koncert pro hoboje a komorní orchestr : Concerto for oboe and chamber orchestra*. 1. vyd. Praha: Triga, 2007. 1 partitura (93 s.).

¹⁷² KOPELENT, Marek. *Amor Vincit*. Osobní archiv autorky: rukopis, 2017. 1 partitura (10 s.).

¹⁷³ SOMMER, Lukáš. *Koncert pro hoboje a orchestr*. Osobní archiv autorky: 1 partitura (108 s.).

¹⁷⁴ Hudební informační středisko: Lukáš Sommer: *Koncert pro hoboje a orchestr* (světová premiéra) [online]. [cit. 2021-6-21]. Dostupné z: <https://www.musica.cz/lukas-sommer-koncert-pro-hoboj-a-orchestr-svetova-premiera/>

¹⁷⁵ GEMROT, Jiří. *Koncert pro hoboje a orchestr : Concerto for oboe and orchestra*. 1. vydání. Praha: Český rozhlas, 2019. 1 partitura (48 stran) + 1 hlas (15 s.).

¹⁷⁶ MERTA, Zdeněk. *Over the Horizon, koncert pro hoboje a orchestr*. Osobní archiv autorky: partitura, 2021. 1 partitura (69 s.).

¹⁷⁷ Vilém Veverka: CD [online]. [cit. 2021-6-21]. Dostupné z: <http://vilemveverka.cz/audio-video/cd/>

Příloha K: CD: <i>PhilHarmonia Octet; Mozart, Beethoven, Klein: Hudba pro dechové okteto</i> ¹⁷⁹	s. 14
Příloha L: CD: <i>Vilém Veverka, Dominik Wollenweber, Ensemble 18+; Vivaldi, Bach, Telemann: Hobojové koncerty</i> ¹⁸⁰	s. 15
Příloha M: CD: <i>Vilém Veverka, Daniel Wiesner; Tribute To A Lost Generation</i> ¹⁸¹	s. 16
Příloha N: CD: <i>Vilém Veverka; Telemann: Fantasie, Britten: Metamorfózy</i> ¹⁸²	s. 17
Příloha O: CD: <i>Lukáš Sommer: Three Concerts</i> ¹⁸³	s. 18
Příloha P: CD: <i>Komorní filharmonie Pardubice s hostem Vilémem Veverkou; Beethoven / Martinů / Kabeláč</i> ¹⁸⁴	s. 19
Příloha Q: CD: <i>Vilém Veverka, Kateřina Englichová, Ivo Kahánek; J. Hanuš J. / P. Eben / P. Haas – Risonanza</i> ¹⁸⁵	s. 20
Příloha R: CD: <i>NOVÁK J. (1921-1984) PIANO CONCERTO, OBOE CONCERTO / A.Rajnohová, V.Veverka, Opera Diversa – přední strana</i> ¹⁸⁶	s. 21
Příloha S: CD: <i>NOVÁK J. (1921-1984) PIANO CONCERTO, OBOE CONCERTO / A.Rajnohová, V.Veverka, Opera Diversa – zadní strana</i> ¹⁸⁷	s. 22
Příloha T: CD: <i>Vilém Veverka, Ultimate W Band; Next Horizon – přední strana</i> ¹⁸⁸	s. 23
Příloha U: CD: <i>Vilém Veverka, Ultimate W Band; Next Horizon – zadní strana</i> ¹⁸⁹	s. 24

¹⁷⁸ Ensemble Berlin-Prag: PRAG, Church of St. Simon and Jude [online]. 8. 4. 2014 [cit. 2021-6-21]. Dostupné z: http://www.ensemble-berlin-prag.com/documents/03_Konzerts_en.htm

¹⁷⁹ Vilém Veverka: CD [online]. [cit. 2021-6-21]. Dostupné z: <http://vilemveverka.cz/audio-video/cd/>

¹⁸⁰ Tamtéž

¹⁸¹ Tamtéž

¹⁸² Tamtéž

¹⁸³ Tamtéž

¹⁸⁴ Tamtéž

¹⁸⁵ Tamtéž

¹⁸⁶ Cdmusic.cz: NOVÁK J. (1921-1984) PIANO CONCERTO, OBOE CONCERTO / A.Rajnohová, V.Veverka, Opera Diversa [online]. [cit. 2021-6-21]. Dostupné z: <https://cdmusic.cz/cs/soudobi-cesti-skladatele/novak-j.-1921-1984-piano-concerto-oboe-concerto-a.rajnohova-v.veverka-opera-diversa-%5Bid%3DDIVERSA01%5D>

¹⁸⁷ Cdmusic.cz: NOVÁK J. (1921-1984) PIANO CONCERTO, OBOE CONCERTO / A.Rajnohová, V.Veverka, Opera Diversa [online]. [cit. 2021-6-21]. Dostupné z: <https://cdmusic.cz/cs/soudobi-cesti-skladatele/novak-j.-1921-1984-piano-concerto-oboe-concerto-a.rajnohova-v.veverka-opera-diversa-%5Bid%3DDIVERSA01%5D>

¹⁸⁸ Vilém Veverka: CD [online]. [cit. 2021-6-21]. Dostupné z: <http://vilemveverka.cz/audio-video/cd/>

¹⁸⁹ Vilém Veverka: CD [online]. [cit. 2021-6-21]. Dostupné z: <http://vilemveverka.cz/audio-video/cd/>

Příloha V: Fotografie z premiéry Koncertu pro hoboj a orchestr Jiřího Gemrota¹⁹⁰ s. 25

Příloha W: Jiří Gemrot; *Trio pro hoboj, harfu a klavír*, fotografie z koncertu v Jihlavě.¹⁹¹ s. 26

¹⁹⁰ Opera+: Gemrot + Veverka + Netopil [online]. 01. 02. 2018 [cit. 2021-6-21]. Dostupné z: <https://operaplus.cz/gemrot-veverka-netopil/>

¹⁹¹ Jihlava: Vilém Veverka, Jiří Gemrot a Martin Kasík [online]. 2018 [cit. 2021-6-21]. Dostupné z: <https://www.jihlava.cz/vilem-veverka-jiri-gemrot-a-martin-kasik/g-31461>

Příloha A



Vilém se svým bývalým profesorem z Berlína Dominikem Wollenweberem. Dnes spolu koncertují a natáčení desky. Oba jsou členy od roku 2011 Ensemble Berlin Prag.

Koncert / Concerto

pro hoboj a orchestr / for oboe and orchestra
klavírní výťah na čtyři ruce / piano reduction for four hands

Ó, láska, láska, ty nejsi stálá... / Oh, love, oh, love, how capricious you are...

Martin Hybler
(*1977)

Allegro moderato $\text{♩} = 92$ a tempo

Oboe

Primo

Secondo

Ob.

1 a tempo

12

The musical score is written for Oboe, Piano (Primo and Secondo), and Oboe (Ob.). The tempo is Allegro moderato (♩ = 92) and then a tempo. The key signature has one sharp (F#). The piano part is for four hands (Primo and Secondo). The oboe part has a first ending marked '1 a tempo'. The score includes dynamics such as mf, p, and mp. The piano part is for four hands (Primo and Secondo). The oboe part has a first ending marked '1 a tempo'.

Koncert

pro hoboj a orchestr
Ó, láska, láska, ty nejsi stálá...

Martin Hybler
(*1977)

Allegro moderato $\text{♩} = \text{se}$ a tempo

Flauto I

Flauto II

Oboe I

Oboe II

Clarinetto in Bb I

Clarinetto in Bb II

Fagotto I

Fagotto II

Corno in F I

Corno in F II

Corno in F III

Chitarra

Chitarra bassa

Celesta

Vibrafono

Timpani

Gran cassa

Piatti a due

Tamburino

Frustra

Piatti sospesi 1,2,3

Tam-tam

Oboe solo

Violini I

Violini II

Virole

Violoncelli

Contrabbassi

Allegro moderato $\text{♩} = \text{se}$ a tempo

Příloha D

Handwritten musical score for "Amor vincit" by Marek Kopelent, 2017. The score is for Soprano, Oboe, and Cor.ingl. It features handwritten annotations in red and blue ink, including dynamic markings like "p", "mp", "mf", "poco f", and "poco sf", and performance instructions like "neurčitý vokál", "distinge", and "Hvězda". The score is divided into sections A and B, with a tempo marking "A: liberamente". The score is numbered 10, 20, and 30.

Příloha E

Concerto for oboe and orchestra

Lukáš Sommer

$\text{♩} = 80$

I. Canzonetta

The musical score is written for a full orchestra and solo oboe. The tempo is marked as quarter note equals 80 beats per minute. The key signature has one sharp (F#). The time signature changes from 3/4 to 2/4 at the end of the piece. The score includes parts for Piccolo, Flute, Oboe, Clarinet in Bb, Bassoon, Horn in F, Trumpet in C, Timpani, Harp, Piatto sosp., Oboe (solo), Violin I, Violin II, Viola, Violoncello, and Contrabass. Dynamics range from piano (*p*) to fortissimo (*ff*). Articulation marks include accents, staccato, and slurs. The solo oboe part features intricate sixteenth-note passages.



VILÉM VEVERKA

A7

hoboj

28. a 29. března 2018

19.00 hod.

Kostel sv. Anny

Dirigent:
Jan Talich



Více informací o koncertu



PROGRAM

Gabriel Fauré:
Masques et Bergamasques,
op. 112

Lukáš Sommer:
Koncert pro hoboj a orchestr
(světová premiéra)

Richard Strauss:
Metamorfózy

Vstupenky si můžete objednat on-line na www.jcfilharmonie.cz nebo zakoupit na adrese Jihočeská filharmonie, Knežská 6, České Budějovice, v době od 13.00 do 17.00 hodin a hodinu před začátkem koncertu. Více informací na tel. číslech +420 720 071 383 a +420 725 975 295 nebo na e-mailu krchova@jcfilharmonie.cz.

ZŘÍZOVATEL
Jihočeský kraj

VÝZNAMNÍ PARTNEŘI
MINISTERSTVO
KULTURY
EGE
EKOMINA ČR

MEDIÁLNÍ PARTNEŘI
Ceské Budějovice
Country
BEAT
MCU
NECOSS

PARTNEŘI
Kooperativa
CB Auto
U Tří bratřů
HOTEL BUDWEIS
McDonald's
METROPOL

Vilému Veverkovi

Koncert pro hoboj a orchestr

Jiří Gemrot
*1957

À una batutta (♩. = 68)

Oboe

p

1

Pianoforte

p

11

Ob.

Pfte.

20

2

Ob.

Pfte.

Příloha H

Over Horizons - (concerto for 9 fingers)

A I. Prolog

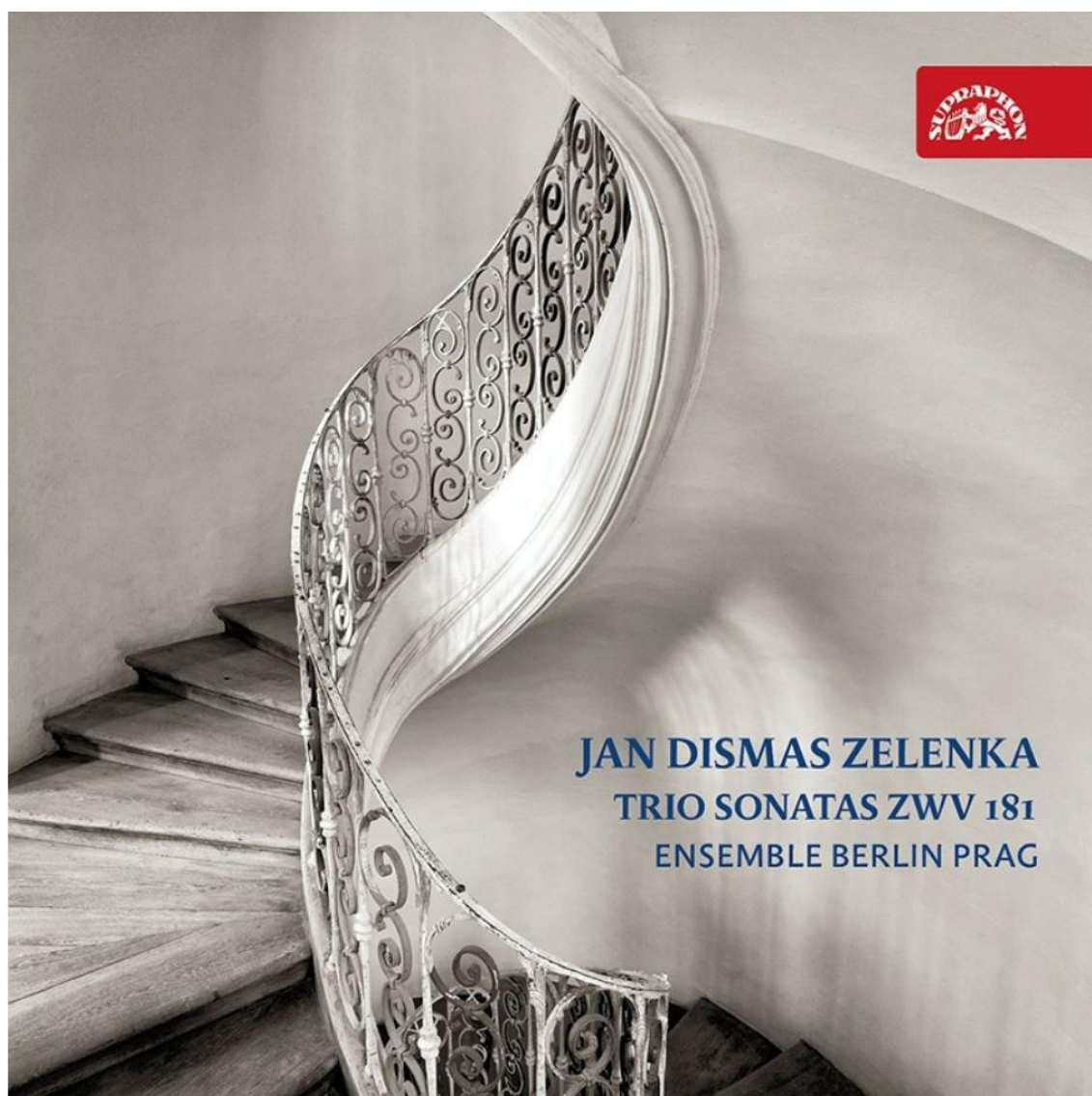
q=88 **Rubato (Misterioso)** Zdenek Merta

The musical score is written for a full orchestra and includes the following parts:

- Oboe solo
- 1. Flute
- 1. Clarinet in Bb
- Bass Clarinet in Bb
- 1. Bassoon
- 1. Horn in F
- 1. Trombone
- Violin I
- Violin II
- Viola
- Violoncello
- Contrabass

The score is in 4/4 time and features various musical notations including gliss, sul ponticello, naturale, and spicato. Dynamics range from mp to mf.

Příloha I



Jan Dismas Zelenka (1679-1745) - Triosonáty pro dva hoboje (housle), fagot a basso continuo ZWV 181: Sonáta č. 1 F dur, Sonáta č. 2 g moll, Sonáta č. 3 B dur, Sonáta č. 4 g moll, Sonáta č. 5 F dur, Sonáta č. 6 c moll

Ensemble Berlin Prag: Dominik Wollenweber, Vilém Veverka - hoboje, Jakub Černožorský - housle, Mor Biron - fagot, Barbara Maria Willi - cembalo, Ulrich Wolff - kontrabas. Odborný konzultant Reinhard Goebel

SYMFONICKÝ
ORCHESTR
HL.M. PRAHY FOK
PRAGUE SYMPHONY ORCHESTRA **fok**

8. 4.

19.30 hodin / 7.30 p.m.

Kostel sv. Šimona a Judy
Church of St. Simon and St. Jude



JAN DISMAS ZELENKA

Souborné provedení triových sonát

ENSEMBLE BERLIN PRAG

Dominik Wollenweber hoboí / oboe

Vilém Veverka hoboí / oboe

Mor Biron fagot / bassoon

Barbara Maria Willi cembalo / harpsichord

Pavel Nejtek kontrabas / double-bass

Jakub Černohorský housle / violin

www.fok.cz



Příloha K



Ludwig van Beethoven - Dechový oktet Es dur op. 103, Gideon Klein - Divertimento pro dechové okteto, Wolfgang Amadeus Mozart - Serenáda c moll pro dechové nástroje "Noční hudba" K 388/384a

PhilHarmonia Octet: Vilém Veverka, Monika Boušková - hoboje, Václav Vonášek, Martin Petrák - fagot, Irvin Venyš, Karel Dohnal - klarinet, Ondřej Vrabec, Přemysl Vojta - lesní roh



TRIBUTE TO A LOST GENERATION

CZECH MUSIC FOR OBOE AND PIANO

Vilém Veverka – oboe | Daniel Wiesner – piano



Karel Boleslav Jirák | Miloslav Kabeláč | Jan Hanuš | Klement Slavický | Jan Klusák

„To byl významný projekt, který trval několik let. Nahráli jsme českou tvorbu 2. polovinu 20. století těch nejvýznamnějších skladeb pro hoboj a klavír. A to jsem dělal pro Český rozhlas. To byl skutečně projekt, který trval od prvního nahrání po vydání devět let.“¹⁹²

¹⁹² Osobní rozhovor s Vilémem Veverkou z 26. 5. 2021 v Praze, archiv autorky.



Telemann
Twelve Fantasias

Britten
Six Metamorphoses
after Ovid

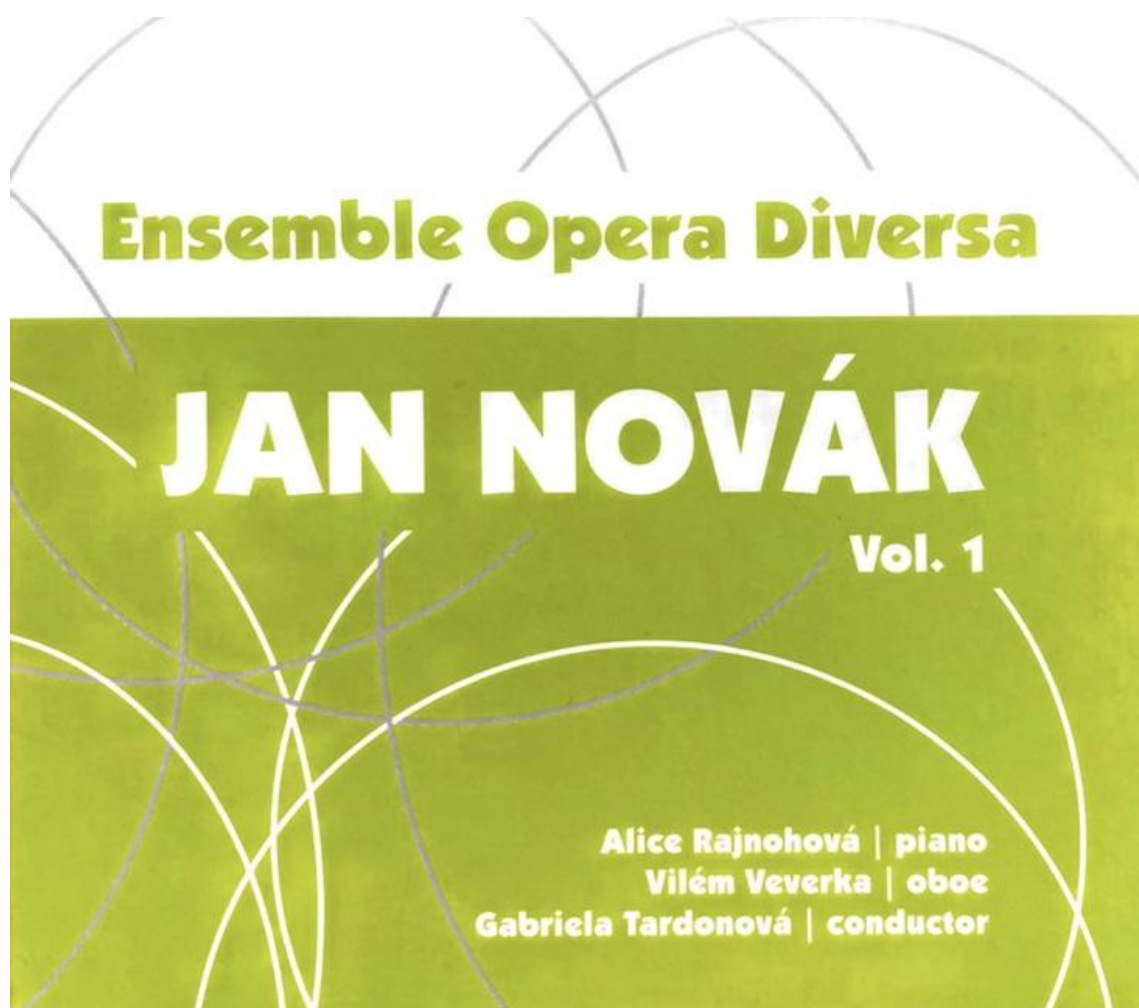
Vilém Veverka oboe



Příloha P







JAN NOVÁK (1921–1984)

Koncert pro klavír a smyčcový orchestr (1949) 30:41

Concerto for Piano and String Orchestra (1949)

Provozovací materiál laskavě zapůjčila Konzervatoř Brno.
The sheet music was kindly provided by the Brno Conservatoire.

❶ 1. *Allegro sostenuto. Allegro con spirito* (10:04)

❷ 2. *Andante pastorale* (8:21)

❸ 3. *Allegro* (12:16)

Koncert pro hoboj a komorní orchestr (1952) 18:23

Concerto for Oboe and Chamber Orchestra (1952)

nakladatel | publisher: BÄRENREITER PRAHA s.r.o.

❹ 1. *Allegro* (5:07)

❺ 2. *Andante sostenuto* (7:41)

❻ 3. *Allegro* (5:35)

Alice Rajnohová – klavír | piano (❶–❸)

Vilém Veverka – hoboj | oboe (❹–❻)

Gabriela Tardonová – dirigentka | conductor




Na poslední desce, která vyšla v době „korona krize“ 9. 10. 2020 se podílel Martin Hybler a Zdeněk Merta.

<p>SU 4286-5</p> <p>Next Horizon Vilém Veverka, Ultimate...</p>	<p>Next Horizon <i>Vilém Veverka, Ultimate W Band</i></p> <p>Martin Hybler Best Beat Vivaldi 1 Allegro giusto 04:31 2 Jazz ballad 03:31 3 Presto 04:07</p> <p>Johann Sebastian Bach Matoušovy pašije BWV 244 4 Erbarme Dich, mein Gott 05:45</p> <p>Martin Hybler 5 Kickdown Op. 47 05:44</p> <p>Johann Sebastian Bach Orchestrální suita č. 3 D dur BWV... 6 Air 03:51</p> <p>Ennio Morricone 7 Romanza Quartiere 03:30</p> <p>Joseph Haydn, Marián Varga 8 Concerto D dur 10:49</p> <p>Ástor Piazzolla 9 Oblivion 03:14 10 Libertango 03:36</p>	<p>Zdenek Merta 11 Bluesy 03:59</p> <p>Ennio Morricone 12 Gabriel's Oboe 03:25</p> <p>Jimmy Page, Robert Plant, John... Kashmir 13 Kashmir - Introduction 02:55 14 Kashmir 06:15</p> <p>Miro Žbirka 15 Balada o pol'ných vtákoč 04:06</p>	<p>SU 4286-5</p> <p>Next Horizon Vilém Veverka, Ultimate...</p>
---	--	--	---

Supraphonline
ONLINE OBCHOD S ČESKOU HUDBOU

SU 4286-5
celková délka 1:09:18
datum vydání 9. 10. 2020
(p) 2020 SUPRAPHON a.s.



Příloha V



Fotografie z premiéry Koncertu pro hoboj a orchestr Jiřího Gemrota

Vilém Veverka Symfonický orchestr hl. m. Prahy FOK
31. ledna a 1. února 2018 Smetanova síň Obecního domu Praha

Příloha W



Jiří Gemrot Trio pro hoboje, harfu a klavír, fotografie z koncertu v Jihlavě.